

Κοινωνικές δράσεις ΕΤΕΚ
για στήριξη στην
αντιμετώπιση των
προβλημάτων της πανδημίας
Covid-19

Ηλεκτρονικό Παρατηρητήριο
Μηχανικών δημιουργήσε
το ΕΤΕΚ

Άρθρο: Η τρομολαγνεία
για το 5G

Άρθρο: Αντιμέτωποι με τον
εύλογό μας (δημόσιο) χώρο

Παράταση - Μέχρι
Σεπτέμβριο η υποβολή
συμμετοχών στο Βραβείο
Μηχανικής ΕΤΕΚ

**Αναβολή Εκλογών ΕΤΕΚ
οι οποίες είχαν προγραμματιστεί
για το Σάββατο 16 Μαΐου 2020**

KNAUF

Η οικοδομή αλλάζει

DISCOVER
YOUR
KNAUF
SELF

Ηχομονωτικό & θερμομονωτικό δάπεδο

KNAUF F 231 SILENT FLOOR SYSTEM

Το σύστημα Knauf F 231 Silent Floor System είναι πλωτό δάπεδο στο οποίο το αυτοεπιπεδούμενο κονίαμα KNAUF FE 60 Magic εφαρμόζεται πάνω σε μονωτικές πλάκες πετροβάμβακα NaturBoard POD EXTRA της Knauf Insulation και παρέχει μοναδικά πλεονεκτήματα:

- Ηχομόνωση, θερμομόνωση, πυροπροστασία
- Υψηλή πιστοποιημένη αντοχή
- Εξάλειψη των αρμών διαστολής
- Όλα τα πλεονεκτήματα του κορυφαίου αυτοεπιπεδούμενου κονιάματος KNAUF FE 60 Magic

Ανακάλυψε
τον καλύτερο
εαυτό σου

KNAUF CYPRUS LIMITED: Χρίστου Ζεϊνέκκη 1, 4504 Βάσα Κελλακίου, P.O. Box 54579 3725 Λεμεσός
Τηλ.: +357 25 821 040, Fax: +357 25 821 043 www.knauf.com.cy, e-mail: knauf@knauf.com.cy

Ολοκληρωμένα Συστήματα Δόμησης **KNAUF**

Unexpected.
stylish

Superior air conditioners in 3 colour variations

Complete your customer's home by choosing our stylish air conditioners in one of the special colours! Discreet and fresh design melted with various comfort features guarantee a perfect room atmosphere. Let your customer enjoy this affordable luxury, controllable via smartphone! Newest technology with top efficiencies up to A+++ in cooling and heating* make the decision easy.

* LOT 10: energy label classification from A+++ to D

There is only one first choice: www.daikin.eu

Το μηνιαίο περιοδικό και η ιστοσελίδα (www.etek.org.cy) του ΕΤΕΚ αποτελούν την επίσημη φωνή του ΕΤΕΚ (τα οποία υποστηρίζονται από ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, LinkedIn, issuu και YouTube). Το περιοδικό αποστέλλεται ταχυδρομικώς ή/και ηλεκτρονικά σε περίπου 14000 παραλήπτες, μέλη του ΕΤΕΚ, ανώτερα στελέχη δημόσιων οργανισμών και σε διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων.

Τα μέλη του ΕΤΕΚ προέρχονται από τους κλάδους: Αρχιτεκτονική, Πολιτική Μηχανική, Μηχανολογική Μηχανική, Ηλεκτρολογική Μηχανική, Ηλεκτρονική Μηχανική, Χημική Μηχανική, Μηχανική Μεταλλείων & Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, Αγρονομική Τοπογραφική Μηχανική, Επιμέτρηση & Εκτίμηση Γης, Πολεοδομία – Χωροταξία.

Υπεύθυνος Έκδοσης

Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου

Τ.Θ. 21826, 1513, Λευκωσία, Κύπρος

Διεύθυνση: Κερβέρου 8,

1016 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: +35722877644 / Φαξ: +35722730373

www.etek.org.cy cyprus@etek.org.cy

Γραφείο ΕΤΕΚ στην Πάφο

Οδός Σόλωνος 14-16 8010 Πάφος

Τηλ: +35726912814 / Φαξ: +35726912799

Κατά Νόμο Υπεύθυνος

Στέλιος Αχνιώτης (Πρόεδρος ΕΤΕΚ)

Εκδότης

ΓΝΩΡΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

www.gnora.com

info@gnora.com

Τηλ: +35722441922

Αρχισυνταξία

Γιώργος Κωνσταντίνου

george@gnora.com

Σελίδωση

Κυριακή Σοφοκλέους

kiri@gnora.com

Διαφημίσεις

Γιώργος Κωνσταντίνου

george@gnora.com

Τηλ: +35722441922

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6 Μπορούμε και θα τα καταφέρουμε...

Του Στέλιου Αχνιώτη

ΘΕΜΑΤΑ

- 8** Δράσεις ΕΤΕΚ για στήριξη στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της πανδημίας Covid-19
- 9** Ηλεκτρονικό Παρατηρητήριο Μηχανικών δημιούργησε το ΕΤΕΚ
- 10** Εξυπηρέτηση μελών και κοινού στο πλαίσιο μέτρων για περιορισμό της πανδημίας Covid-19
- 11** Παρέμβαση ΕΤΕΚ για εφαρμογή του Σχεδίου Μερικής Αναστολής Εργασιών για συμβούλους μηχανικούς
- 11** Μέχρι Σεπτέμβριο η υποβολή συμμετοχών στο Βραβείο Μηχανικής ΕΤΕΚ
- 12** Αναβολή Εκλογών ΕΤΕΚ οι οποίες είχαν προγραμματιστεί για το Σάββατο 16 Μαΐου 2020

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

- 22** Οι οικονομίες πρέπει να είναι ευέλικτες και όχι απόλυτες στον αρχικό προγραμματισμό
- 24** Η τρομολαγνεία για το 5G
- 26** Αντιμέτωποι με τον εύλογό μας (δημόσιο) χώρο

Το ΕΤΕΚ δεν φέρει οποιαδήποτε ευθύνη για την ορθότητα ή και το περιεχόμενο των ενυπόγραφων άρθρων ή/και αναλύσεων, που φιλοξενούνται στο Ενημερωτικό Δελτίο του τα οποία, σημειώνεται, δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη την άποψη του Επιμελητηρίου αλλά των συγγραφέων τους. Η δημοσίευση άρθρων που αποστέλλονται εναπόκειται στην κρίση της Συντακτικής Επιτροπής του ενημερωτικού δελτίου.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΤΕΚ 2020

€10.000

**ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ
ΕΠΑΘΛΟ**

ΥΠΟΒΟΛΗ

ΜΕΧΡΙ
ΣΕΠΤ
2020

ΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ

**ΑΝΘΡΩΠΩΝ
ΕΡΓΩΝ
ΔΡΑΣΕΩΝ**

ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ
οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική
ανάπτυξη της Κύπρου

ΕΤΕΚ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

WWW.ETEK.ORG.CY

Μπορούμε και θα τα καταφέρουμε...

Εδώ και δύο μήνες, περίπου, βιώνουμε πρωτόγνωρες συνθήκες αβεβαιότητας, περιορισμού στοιχειωδών ελευθεριών και είμαστε αντιμέτωποι με έναν αόρατο εχθρό.

Αρχικά από άγνοια και με την εντύπωση ότι όλο αυτό δεν μας αφορά αφού συμβαίνει χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, στην άλλη άκρη του κόσμου, εφησυχάσαμε. Κι όμως, σε διάστημα λίγων μόνο εβδομάδων μπήκαν στο καθημερινό μας λεξιλόγιο νέες ορολογίες, πανδημία, κορωνοϊός, λοιμωξιολόγοι, κοινωνική αποστασιοποίηση, καραντίνα, και διατάγματα με απαγορεύσεις του τύπου απαγορεύονται οι χειραψίες, μένουμε σπίτι, παίρνω άδεια με sms για να βγω για εύλογο χρονικό διάστημα κ.λπ. κ.λπ.

Αν πριν από μερικούς μήνες μάς έλεγε κάποιος ότι θα ζούσαμε τέτοια δοκιμασία, σίγουρα θα τον θεωρούσαμε τρελό. Κι όμως, ο ιός ταξίδεψε με ιλιγγιώδη ταχύτητα και έφτασε στην άλλη άκρη της Γης, σκορπίστηκε και τρύπωσε αδιακρίτως, έβαλε σε δοκιμασία κράτη και πολίτες, αντοχές συστημάτων υγείας, κρατικών μηχανισμών, οικονομικών συστημάτων, αλλά και τα επίπεδα της ανθρωπίνης υπομονής, της συναίσθησης της ευθύνης έναντι των άλλων συνανθρώπων μας, όπως και της κοινωνικής ευθύνης του καθενός. Ιεραρχήσαμε τα σημαντικά και αυτά που έχουν αξία, πειθαρχήσαμε σε περιορισμούς πρωτόγνωρους, αναζητήσαμε μια στιγμή ανθρωπίνης επικοινωνίας με τους φίλους και τους αγαπημένους μας. Προσαρμοστήκαμε, σκεφτόμαστε διαφορετικά και κάνουμε πράγματα

με έναν άλλο, ιδιαίτερο, τρόπο, εξ αποστάσεως. Ωστόσο, η επιθυμία και η λαχτάρα για την ταχύτερη επιστροφή στην κανονικότητα είναι συνεχής και, ίσως, αυτή να είναι η μεγαλύτερη δύναμη για την εκδηλούμενη πειθαρχία μας στους πρωτόγνωρους περιορισμούς.

Ως Τεχνικό Επιμελητήριο σταθήκαμε δίπλα στο προσωπικό και στα μέλη, αφενός, αλλά και στην κυβέρνηση, αφετέρου, στη μάχη που δίνουμε όλοι ενάντια σε αυτό τον αόρατο εχθρό. Έχουμε όμως ακόμη αρκετό δρόμο να διανύσουμε μέχρι την πλήρη ομαλότητα και θα πρέπει να συνεχίσουμε να έχουμε υπομονή και πειθαρχία, ώστε να ελαχιστοποιήσουμε τόσο τον χρόνο της δοκιμασίας όσο και τις απώλειες.

Μέσα και από αυτή τη δοκιμασία θα πρέπει να βγούμε πιο δυνατοί, πιο ανθρώπινοι, πιο προσγειωμένοι, αλλά και με αυτοπεποίθηση, αισιοδοξία για το μέλλον, ένα μέλλον που εξαρτάται από τη στάση ζωής, τις επιλογές και τις αξίες που υπηρετούμε.

Είμαι βέβαιος ότι μπορούμε να ξεπεράσουμε εμπόδια, δυσκολίες και ανατροπές στη ζωή μας γιατί το έχουμε αποδείξει ξανά και στο παρελθόν, σταθήκαμε στα πόδια μας, παλέψαμε και προχωρήσαμε. Οι δυνάμεις που κρύβουμε μέσα μας είναι τεράστιες, ας τις ενεργοποιήσουμε, να τις επιστρατεύσουμε και να τις ενώσουμε στον κοινό αγώνα, στον κοινό μας στόχο να ξαναζήσουμε χωρίς μάσκες προσώπου, γάντια, αντισηπτικά και προπαντός κοινωνική αποστασιοποίηση και απαγορευτικά διατάγματα.

*Στέλιος Αχινώτης
Πολιτικός Μηχανικός
Πρόεδρος ΕΤΕΚ*

Συντακτική Επιτροπή

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ: Έλενα Χριστοδούλου - Αρχιτέκτονας • **ΜΕΛΗ:** Μαρία Θεοδούλου - Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Δρ Γεώργιος Παναγή - Ηλεκτρονικός Μηχανικός • **ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΥΛΗΣ:** Αντριάννα Μιλτιάδου - Γραμματειακή Λειτουργός ΕΤΕΚ • **ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ:** Χάρης Σταυρινού - Επιστημονικός Λειτουργός ΕΤΕΚ

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια • Χρηματοδότηση Έργων
- Χρηματοδότηση Εμπορίου • Ψηφιακή Τραπεζική
- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών • Καταθέσεις

Έκτακτα, άμεσα και απλά μέτρα αξιοποίησης της τεχνολογίας για διευκόλυνση των συναλλαγών κράτους και επαγγελματιών/πολιτών

Το ΕΤΕΚ απέστειλε επιστολή στον ΠτΔ, στις 6 Απριλίου 2020, με κοινοποίηση στους υπουργούς Εσωτερικών, Οικονομικών και τον υφυπουργό Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής με θέμα Έκτακτα, άμεσα και απλά μέτρα αξιοποίησης των δυνατοτήτων της τεχνολογίας για τη διευκόλυνση των συναλλαγών κράτους και επαγγελματιών/πολιτών. Στην επιστολή του ΕΤΕΚ σημειώνονται τα πιο κάτω:

«Η λειτουργία του κράτους, η παρουσία του και η συνέχιση των συναλλαγών του με τους επαγ-

γελματίες και τους πολίτες είναι απόλυτα αναγκαία για την επιχειρηματική δραστηριότητα και την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Παράλληλα όμως, σε τέτοιες κρίσιμες στιγμές, η λειτουργία ενός κράτους, η εικόνα που εκπέμπει στους πολίτες, τα αντανακλαστικά του, η ευελιξία του και η δυνατότητα έκτακτης προσαρμογής του είναι στοιχεία που έχει ανάγκη ο πολίτης, η κοινωνία και ο επιχειρηματίας για να έχει πίστη, αισιοδοξία και την απαραίτητη πειθαρσία στους σχεδιασμούς της Πολιτείας προκειμένου να περάσουμε αυτή την κρίση ελαχιστοποιώντας

τις απώλειες στη δημόσια υγεία, στην οικονομία και στην ευημερία της κοινωνίας.

Ευελπιστούμε όλοι μας ότι θα ξεπεράσουμε αυτή την κρίση εντός των επόμενων εβδομάδων, αλλά, δυστυχώς, μάλλον θα πρέπει να κάνουμε σχεδιασμούς και προετοιμασίες οι οποίες να βασίζονται στο σενάριο ότι αυτή η έκτακτη κατάσταση (με διακυμάνσεις) μπορεί να διαρκέσει μήνες.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΤΕΚ έχει ήδη στείλει σχετικές εισηγήσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών και στον πρόεδρο της Ένωσης Δήμων για Έκτακτα

Παρέμβαση ΕΤΕΚ: Έκτακτα μέτρα αξιοποίησης τεχνολογιών πληροφορικής και συναφείς διευθετήσεις για διευκόλυνση της λειτουργίας μελετητικών γραφείων

Το ΕΤΕΚ, σε παρέμβασή του προς τον υπουργό Εσωτερικών και τον πρόεδρο της Ένωσης Δήμων κατέθεσε εισηγήσεις σε ό,τι αφορά τα έκτακτα μέτρα αξιοποίησης των τεχνολογιών της πληροφορικής και συναφείς διευθετήσεις για τη διευκόλυνση της λειτουργίας των μελετητικών γραφείων.

Όπως αναφέρεται σε σχετική επιστολή του Επιμελητηρίου, η οποία κοινοποιήθηκε επίσης στον υφυπουργό Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και στον διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, «στο πλαίσιο των μέτρων που λήφθηκαν για τον περιορισμό της εξάπλωσης της νόσου Covid-19 έχουν ανασταλεί οι εργασίες στη συντριπτική πλειονότητα των εργοταξίων, ενώ επιπρόσθετα εξ όσων γνωρίζουμε υπάρχουν εξ ανάγκης μεγάλοι και έντονα αντιπαραγωγικοί περιορισμοί στην παραλαβή νέων αιτήσεων από τις πολεοδομικές και οικοδομικές αρχές.

Χωρίς να παραγνωρίζεται πως ύψιστος στόχος είναι η προστασία της δημόσιας υγείας, θεωρούμε πως στην εξίσου σημαντική προσπάθεια διατήρησης ενεργών κάποιων τομέων της οικονομίας, μπορούν να εφαρμοστούν έκτακτα μέτρα αξιοποίησης των τεχνολογιών της πληροφορικής και να γίνουν συναφείς διευθετήσεις με στόχο τη διατήρηση θέσεων εργασίας στα μελετητικά γραφεία μηχανικών, ενός σημαντικού συντελεστή της οικοδομικής βιομηχανίας.

Συγκεκριμένα εισηγούμαστε τα εξής:

1. Δυνατότητα υποβολής αιτήσεων για έκδοση πολεοδομικής άδειας μέσω του διαδικτύου. Προς τούτο θα πρέπει να δημοσιευθούν συγκεκριμένες ηλεκτρονικές ταχυδρομικές διευθύνσεις για κάθε Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας / μητροπολιτικούς δήμους, για υποβολή αιτήσεων σε μορφή και τύπο η οποία να συμφωνηθεί εντός των επόμενων ημερών με το ΕΤΕΚ.

2. Να γίνουν διευθετήσεις έτσι ώστε να μπορούν να επικοινωνούν οι μελετητές με λειτουργούς που έχουν παραλάβει και θα εξετάσουν τις αιτήσεις, για τη συζήτηση θεμάτων που αφορούν τις αιτήσεις, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με άλλα ηλεκτρονικά μέσα.

3. Να γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο η υποβολή σχεδίων για σκο-

πούς διαβουλεύσεων με διάφορες υπηρεσίες (π.χ. Πυροσβεστική Υπηρεσία, Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας κ.ο.κ.).

4. Κατά παρόμοιο τρόπο να δοθεί η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων για έκδοση άδειας οικοδομής μέσω του διαδικτύου. Προς τούτο θα πρέπει να δημοσιευθούν συγκεκριμένες ηλεκτρονικές ταχυδρομικές διευθύνσεις από κάθε αρμόδια οικοδομική αρχή, για υποβολή αιτήσεων σε μορφή και τύπο η οποία να συμφωνηθεί εντός των επόμενων ημερών με το ΕΤΕΚ.

5. Σε σχέση με την επισύναψη τοπογραφικών σχεδίων να επισυνάπτονται ηλεκτρονικά αυτά που λαμβάνονται από την ηλεκτρονική πύλη του Κτηματολογίου και με ευθύνη του μελετητή να κατατίθεται επίσημη οριοθέτηση πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών.

Έχοντας υπόψη πως τα μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης της νόσου Covid-19 μπορεί να διαρκέσουν αρκετές ακόμη εβδομάδες, θεωρούμε τα πιο πάνω αναφερόμενα έκτακτα μέτρα απόλυτα αναγκαία για τη διατήρηση θέσεων εργασίας στα μελετητικά γραφεία, για τη διατήρηση ζωντανής έστω μέρους της επιχειρηματικής δραστηριότητας των συμβουλευτικών μελετητικών υπηρεσιών, κάτι που θα συμβάλει στον περιορισμό της επιβάρυνσης των δημόσιων οικονομικών, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η δημόσια υγεία. Μάλιστα τα πιο πάνω μέτρα που εισηγούμαστε συνάδουν και με πολιτικές τηλεργασίας που μπορεί ήδη να εφαρμόζουν πολεοδομικές και οικοδομικές αρχές και, με αυτό τον τρόπο, θα υπάρξει βελτίωση της παραγωγικότητας μέσω τηλεργασίας. Στην επιστολή του το ΕΤΕΚ καταλήγει ότι «οι καταστάσεις που ζούμε είναι πρωτόγνωρες, απαιτούνται να ληφθούν τολμηρά και άμεσα μέτρα. Είμαστε βέβαιοι πως εφόσον υπάρχει πολιτική βούληση μπορούν να υπερκεραστούν διάφορα διαδικαστικά και άλλα προβλήματα όπως γίνεται με σειρά άλλων μέτρων που εφαρμόζονται αυτές τις ημέρες και να είμαστε σε θέση να εφαρμόσουμε και τα πιο πάνω μέτρα εντός των επόμενων ημερών.

Το ΕΤΕΚ είναι στη διάθεσή σας για συνεργασία και περαιτέρω επεξηγήσεις όπως και για σκοπούς ετοιμασίας των λεπτομερειών εφαρμογής και ενημέρωσης των εμπλεκόμενων».

➤ μέτρα αξιοποίησης των τεχνολογιών της πληροφορικής και συναφείς διευθετήσεις για τη διευκόλυνση της λειτουργίας των μελετητικών γραφείων (έκδοση πολεοδομικών αδειών και αδειών οικοδομής). Η σχετική επιστολή επισυνάπτεται. Στο ίδιο πλαίσιο έχουμε την άποψη πως εάν γίνει ταχεία ανασκόπηση των διαδικασιών / βασικών συναλλαγών κράτους και επαγγελματιών ή και πολιτών μπορούν να εντοπιστούν και άλλες απαιτήσεις ή και διαδικασίες, οι οποίες με μια ταχεία αξιολόγηση «ζημιάς»-οφέλους, σε αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες, θα μπορούσαν για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα να απαλειφθούν. Συναφώς μπορούν να εντοπιστούν και απλές διαδικασίες οι οποίες με απλά και γρήγορα βήματα να είναι δυνατόν να διεκπεραιωθούν ηλεκτρονικά ή εξ αποστάσεως. Με δεδομένα τα πολύ στενά χρονικά περιθώρια αναφερόμαστε στη χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στη δημιουργία πλατφορμών επικοινωνίας με μηνύματα (chat bots), στην επέκταση της δυνατότητας λειτουργιών να έχουν πρόσβαση σε αυτές τις τεχνολογίες από την κατοικία τους (κάτι που συνδυάζεται και αυξάνει την παραγωγικότητα της τηλεργασίας που εφαρμόζει το ευρύτερο δημόσιο), στην ταχεία δημιουργία ηλεκτρονικών πλατφορμών συναλλαγών κράτους-πολίτη κ.ο.κ.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα ταχείας ανταπόκρισης προς αυτή την κατεύθυνση ήταν αρκετές διαδικασίες και συναλλαγές κράτους-πολίτη οι οποίες εμπίπτουν στο χαρτοφυλάκιο του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και των διαδικασιών που αφορούν τα μέτρα στήριξης από το ίδιο υπουργείο για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας λόγω του κορωνοϊού.

Εάν κριθεί ότι υπάρχει και αναγκαιότητα νομοθετικής ρύθμισης (π.χ. σύγκρουση με υφιστάμενο νομικό πλαίσιο κ.ο.κ.), μπορεί να γίνει μια οριζόντια έκτακτη ρύθμιση η οποία να δίνει δικαίωμα στον εκάστοτε υπουργό, του οποίου οι νέες έκτακτες διαδικασίες εμπίπτουν στο χαρτοφυλάκιο του, να καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής μέσω διαταγμάτων, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Είναι προφανές ότι το ιδεατό θα ήταν να στοχεύαμε σε μια καλά μελετημένη και ολοκληρωμένη συνολική μετάβαση σε μέτρα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τούτο όμως απαιτεί χρόνο, τον οποίο μάλλον δεν έχουμε. Χωρίς να παρεκκλίνουμε από αυτόν τον μεσοπρόθεσμο στόχο, παρακαλούμε να μελετήσετε την πρότασή μας. Το ΕΤΕΚ είναι στη διάθεσή σας για να καταθέσει συγκεκριμένες εισηγήσεις σε θέματα των αρμοδιοτήτων του και για να παράσχει οποιαδήποτε άλλη βοήθεια χρειαστείτε».

Ηλεκτρονικό Παρατηρητήριο Μηχανικών από το ΕΤΕΚ

*Καταγραφή προβλημάτων
από την πανδημία
Covid-19 και υποβολή
προτάσεων για την
αντιμετώπισή τους*

Το Επιμελητήριο, αναγνωρίζοντας τις δυσκολίες και τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί, από την πανδημία Covid-19 που έχει πλήξει την Κύπρο, έχει προχωρήσει στη δημιουργία Ηλεκτρονικού Παρατηρητηρίου Μηχανικών (<https://bit.ly/2z19dDx>) με σκοπό την καταγραφή προβλημάτων ή/και δυσχερειών που αντιμετωπίζουν τα μέλη του στην εργασία τους, κατά τη διάρκεια της κρίσιμης αυτής περιόδου ή την υποβολή στοχευμένων και συγκεκριμένων εισηγήσεων προς την Πολιτεία σε σχέση με την υιοθέτηση μέτρων, πολιτικών και έκτακτων ρυθμίσεων. Μέσω του παρατηρητηρίου, τα μέλη του ΕΤΕΚ έχουν την ευχέρεια να υποβάλουν τυχόν προβλήματα που προκύπτουν ενόψει της πανδημίας για διάφορα ειδικά θέματα, καθώς και τις εισηγήσεις τους για πιθανές δράσεις του ΕΤΕΚ για αντιμετώπισή τους.

Θέματα που θα μπορούσαν να απασχολήσουν το ΕΤΕΚ είναι αυτά που εμπίπτουν στο φάσμα των αρμοδιοτήτων του και των επαγγελματιών που εμπίπτουν στην περί ΕΤΕΚ νομοθεσία και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων θέματα που άπτονται του κατασκευαστικού τομέα, του τομέα μεταποίησης, θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, περαιτέρω προστασίας της δημόσιας υγείας αξιοποιώντας τεχνολογίες και συστήματα μηχανικής, περιβαλλοντικά θέματα, θέματα που αφορούν γενικά υποδομές (κτίρια, ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, τηλεπικοινωνίες κ.ο.κ.), θέματα τεχνολογιών πληροφορικής, μέτρα προστασίας, τεχνοοικονομικά θέματα, θέματα που αφορούν τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, εισηγήσεις που θα βοηθήσουν τη διατήρηση ή επανέναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας χωρίς να διακυβεύεται η δημόσια υγεία καθώς και οποιοδήποτε άλλο θέμα που είναι συναφές με τις αρμοδιότητες του Επιμελητηρίου.

Οι εισηγήσεις που το ΕΤΕΚ έχει ήδη καταθέσει προς την Πολιτεία είναι αναρτημένες στον σχετικό διαδικτυακό κόμβο που έχει δημιουργηθεί για την πανδημία Covid-19, στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ (www.etek.org.cy/index.php?page_type=menu&menu_id=277&lang=el).

Πρόθεση του Επιμελητηρίου είναι τα σχόλια και οι προτάσεις που θα υποβληθούν από τα μέλη να προωθηθούν, κατόπιν επεξεργασίας, στις αρμόδιες κρατικές αρχές συμβάλλοντας έτσι στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αλλά και στο έργο της Πολιτείας για την ελαχιστοποίηση και τη διαχείριση του κινδύνου στη δημόσια υγεία και την οικονομία.

Διαδικασία

Κάθε ενδιαφερόμενο μέλος, αφού καταχωρήσει τα στοιχεία του, επιλέγει το πεδίο/κατηγορία της δραστηριότητας/του τομέα όπου εμπίπτει το θέμα που υποβάλλει και στη συνέχεια προχωρεί στην καταγραφή εκτενέστερα του προβλήματος/εισήγησης. Σε περίπτωση περισσότερων του ενός θεμάτων, παρακαλούμε να υποβάλλετε επιπλέον καταχώρηση, προς διευκόλυνση της επεξεργασίας. Μετά την καταχώρηση του μηνύματος, το μέλος θα λαμβάνει ηλεκτρονικό μήνυμα επιβεβαίωσης.

Νοείται πως τυχόν προώθηση των προβλημάτων/εισηγήσεων στις αρμόδιες κρατικές αρχές, θα γίνεται χωρίς να διαβιβάζονται τα προσωπικά δεδομένα των μελών που τα έχουν υποβάλει στο Επιμελητήριο.

Εξυπηρέτηση μελών και κοινού στο πλαίσιο μέτρων για περιορισμό της πανδημίας Covid-19

Ενόψει των εξελίξεων σχετικά με την εξάπλωση της πανδημίας (Covid-19), λόγω του νέου κορωνοϊού, με βάση την καθοδήγηση που δίνεται από τις αρμόδιες κρατικές αρχές και στο πλαίσιο εφαρμογής μέτρων για αντιμετώπιση της κατάστασης, το ΕΤΕΚ ενημερώνει για τα πιο κάτω:

- Με βάση τις σχετικές κρατικές ανακοινώσεις άτομα που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, από την Τρίτη 17/03/2020 θα εργάζονται, όπου είναι δυνατόν, από την οικία τους. Οι οργανισμοί αυτοί θα στελεχώνονται με προσωπικό ασφαλείας για επείγοντα θέματα και εξυπηρέτηση των πολιτών για έκτακτες ανάγκες.

- Σε αυτό το πλαίσιο οι κύριες προσφερόμενες από το ΕΤΕΚ υπηρεσίες για την περίοδο αυτή θα είναι οι πιο κάτω:

ο Έκδοση έγγραφων βεβαιώσεων και εξουσιοδοτήσεων εντολέα

- Αιτήσεις εγγραφής μελών
- Αιτήσεις εγγραφής εταιρειών
- Ανανεώσεις εγγραφής εταιρειών
- Διορισμοί διαιτητών και πραγματογνωμόνων
- Πληρωμές/Εισπράξεις
- Παραχώρηση άδειας διορισμού νέου μηχανικού

- Το Επιμελητήριο θα προωθεί προς διεκπεραίωση, κατά προτεραιότητα, υποθέσεις και αιτήματα που είναι αρκούντως διευκρινισμένα και τεκμηριωμένα σε σχέση με άλλα αιτήματα που δεν είναι ολοκληρωμένα ή δεν συνοδεύονται, όπου απαιτείται, από τα απαραίτητα στοιχεία και δικαιολογητικά.

- Όσον αφορά τις πληρωμές προς το ΕΤΕΚ για τέλη, άδειες, έγγραφα κ.ο.κ., οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να προχωρούν σε πληρωμές μέσω πιστωτικής κάρτας, τηλεφωνικά ή συμπληρώνοντας το σχετικό έντυπο για αποκοπή μέσω κάρτας ή μέσω JCCsmart, ανάλογα.

- Για όλες τις πιο πάνω υπηρεσίες υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ αναρτημένη εκτενής πληροφόρηση καθώς και έντυπα τα οποία ήδη αξιοποιούνται από μεγάλο αριθμό μελών καθώς και από το κοινό, και τα οποία οι ενδιαφερόμενοι προτρέπονται να αξιοποιήσουν.

- Σε σχέση με την εξυπηρέτηση που θα παρέχεται από το ΕΤΕΚ τόσο για τα πιο πάνω όσο και για άλλα θέματα, λαμβάνοντας υπόψη τους αυστηρούς περιορισμούς που έχουν τεθεί αναφορικά με τις συγκεντρώσεις προσώπων

ανά τ.μ., το Επιμελητήριο ενημερώνει πως όλα τα μέλη και το κοινό που επιθυμεί να εξυπηρετηθεί από το ΕΤΕΚ δύναται να το κάνει μέσω τηλεφωνικής ή ηλεκτρονικής επικοινωνίας μόνο. Δεν θα είναι δηλαδή δυνατή η επίδοξη εξυπηρέτηση.

- Προς τον σκοπό αυτό υπάρχουν αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Επιμελητηρίου www.etek.org.cy χρήσιμα τηλέφωνα επικοινωνίας, με τα οποία μπορεί το κοινό να επικοινωνεί. Επίσης, το κοινό μπορεί να επικοινωνεί ηλεκτρονικά, στην ηλεκτρονική διεύθυνση cypus@etek.org.cy την οποία παρακολουθούμε καθημερινά και τα αιτήματα που υποβάλλονται σε αυτή προωθούνται ανάλογα προς υλοποίηση στο αρμόδιο τμήμα/άτομο.

Ευελπιστούμε στην κατανόηση όλων σε σχέση με την ανάγκη εφαρμογής των πιο πάνω μέτρων με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας και με την ευχή σύντομα οι συνθήκες να επιτρέψουν την άρση τους.

Τηλέφωνα και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επείγουσα επικοινωνία με το ΕΤΕΚ κατά την περίοδο αυτή. Παρακαλείστε, για την καλύτερη δική σας εξυπηρέτηση, να δίνετε πλήρη στοιχεία (ονοματεπώνυμο, email και τηλέφωνο), είτε στο ηλεκτρονικό μήνυμα, είτε αφήνοντας μήνυμα στον τηλεφωνητή.

- Επιστημονικά και Επαγγελματικά Θέματα: 22877644 EMAIL: Το κεντρικό email του ΕΤΕΚ cypus@etek.org.cy

- Τμήμα Εγγράφων: 22877539 (Αυγουστίνος Θεοφάνους), 22877725 (Μαρία Αθανασίου)

άδου) email: avgoustina@etek.org.cy

- Τμήμα Εξυπηρέτησης Μελών ΕΤΕΚ: 22877667 (Χριστιάνα Κωνσταντίνου) email: christiana@etek.org.cy

- Λογιστήριο: 22877548 (Χρυσόστομος Χρυσοστόμου), 22877638 (Ροδούλα Νικολάου) email: chrysostomos@etek.org.cy

- Ταμείο: 22877639 (Αίμιλη Ορφανίδου) email: emilyo@etek.org.cy

- Τμήμα Αρχείου: 22877637 (Κεντούλα Αρχοντίδου) email: cypus@etek.org.cy

- Υποστήριξη Κέντρου Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών (ΕΜΕΔ): 22877636 (Μαρία Ελευθερίου) email: m.eleftheriou@etek.org.cy

- Υποστήριξη Πειθαρχικού Συμβουλίου: 22877542 (Μιχάλης Έλληνας) email: michalis@etek.org.cy

- Έκδοση Έγγραφων Βεβαιώσεων: 22877639 (Αίμιλη Ορφανίδου) email: emilyo@etek.org.cy

- Γραφείο Προέδρου - Διεύθυνση: 22877647, 22877726 (Αντριάννα Μιλτιάδου, Παντελίτσα Αλκιβιάδους) email: andriana@etek.org.cy, pantelitsa@etek.org.cy

- Τηλεφωνικό Κέντρο: 22877644 (Σάββια Λεωνίδου), s.leonidou@etek.org.cy

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΑΦΟΥ ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.etek.org.cy/site-article-2457-35-el.php>

Παρέμβαση ΕΤΕΚ για εφαρμογή του Σχεδίου Μερικής Αναστολής Εργασιών για συμβούλους μηχανικούς

Παρέμβαση προς τους υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών, Υγείας και Εργασίας έκανε το ΕΤΕΚ καταθέτοντας εισήγηση για έναν Όρο του Σχεδίου Μερικής Αναστολής Εργασιών, η οποία προκύπτει λόγω της ιδιαιτερότητας των τιμολογήσεων από την επαγγελματική κατηγορία των Ιδιωτών Συμβούλων Μηχανικών-Μελετητών (Αρχιτέκτονες, Πολιτικοί Μηχανικοί, Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι, Επιμετρητές Ποσοτήτων, κ.λπ.). Όπως αναφέρεται στην επιστολή του Επιμελητηρίου: «Με την παρούσα επιστολή, το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), εκφράζοντας το σύνολο των μηχανικών της Κύπρου δεχόμενο εισηγήσεις τόσο από μέλη του όσο και από επαγγελματικές οργανώσεις των μηχανικών, θέλουμε να σας συγχαρούμε για τον αποφασιστικό και ενεργό τρόπο με τον οποίο χειρίζεστε την πρωτοφανή πανδημία που πλήττει όχι μόνο το κράτος μας αλλά ολόκληρο τον πλανήτη. Με έναν αρκετά μεγάλο αριθμό μελών μας να δραστηριοποιούνται ως σύμβουλοι, είτε στην Οικοδομική Βιομηχανία είτε σε άλλους τομείς, έχουμε εμπιστοσύνη στις αποφάσεις, τους περιορισμούς και τα διατάγματα που συνδυαστικά στοιχειοθετούν τη διαχείριση του επιδημιολογικού σκέλους της παρούσας κρίσης – και τα οποία είμαστε βέβαιοι συνδιαμορφώνονται με τη συμβολή ειδικών για την προστασία της δημόσιας υγείας. Επίσης, αξιολογούμε θετικά τη γενική δομή

αλλά και τα ειδικά κριτήρια των σχεδίων οικονομικής υποστήριξης όσων πλήττονται από την παρούσα πανδημία. Ωστόσο, έχουμε μια μικρή αλλά σημαντική εισήγηση όσον αφορά έναν Όρο του Σχεδίου Μερικής Αναστολής Εργασιών, η οποία προκύπτει λόγω της ιδιαιτερότητας των τιμολογήσεων από την επαγγελματική κατηγορία των Ιδιωτών Συμβούλων Μηχανικών-Μελετητών (Αρχιτέκτονες, Πολιτικοί Μηχανικοί, Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι, Επιμετρητές Ποσοτήτων, κ.λπ.). Συγκεκριμένα, λόγω της φύσης και της συνήθους πρακτικής διαδικασίας παροχής των μελετητικών υπηρεσιών σταδιακά και σε περιορισμένα στάδια-φάσεις εργασίας, προκύπτει μια ασαφής σχέση μεταξύ εκτελεσθείσας και τιμολογηθείσας εργασίας. Με άλλα λόγια, σε αυτή την επαγγελματική δραστηριότητα, οι τιμολογήσεις συνήθως δεν συμπίπτουν με την ημερομηνία/περίοδο τιμολόγησης των υπηρεσιών μελέτης/παροχής των υπηρεσιών – αφού οι τιμολογήσεις γίνονται μετά την ολοκλήρωση ενός σταδίου εργασίας, ενώ αυτά τα στάδια συνήθως διαρκούν πολλές εβδομάδες, εάν όχι αρκετούς μήνες. Επί παραδείγματι για την οικοδομική βιομηχανία, ακόμη και ένα σχετικά μικρό έργο –λόγου χάρι, μια κατοικία 200-250 m²– διαρκεί τουλάχιστον τρία (3) έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων γίνονται συνήθως 4-7 χρεώσεις (στις ακόλουθες φάσεις: Στάδιο Μελέτης Προσέγγισης-Φιλοσοφίας, Στά-

διο Προμελέτης, Στάδιο Οριστικής Μελέτης [Πολοδομική Άδεια], Στάδιο Τελικής Μελέτης [Άδεια Οικοδομής], Στάδιο Μελέτης Εφαρμογής, Στάδιο Προσφορών, και Στάδιο Επίβλεψης [μέχρι τον Τελικό Λογαριασμό]). Ως εκ τούτου, υπάρχει μεγάλη διακύμανση όχι μόνο στη σύγκριση ενός μηνός με τον προηγούμενο και τον επόμενο του εντός ενός λογιστικού έτους, αλλά και σε συνάρτηση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.

Συνεπώς, η εισήγησή μας είναι, για σκοπούς αξιολόγησης της μείωσης του κύκλου εργασιών κατά 25% ενός Μελετητικού/Συμβουλευτικού Γραφείου παροχής υπηρεσιών των πιο πάνω επαγγελματικών κατηγοριών, η σύγκριση να μην γίνεται με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους (στην προκειμένη, το 2019), αλλά τουλάχιστον σε εξαμηνιαία –εάν όχι ετήσια– βάση του προηγούμενου έτους, ώστε η σύγκριση να είναι ουσιαστική και αντιπροσωπευτική των πραγματικών οικονομικών δεδομένων του Μελετητικού/Συμβουλευτικού Γραφείου.

Πιστεύουμε ότι η πιο πάνω εισήγηση συνάδει πλήρως με το ευρύτερο πνεύμα του εν λόγω Σχεδίου, και απλώς επιτρέπει μια μικρή διαφοροποίηση της αξιολόγησης με την αντιπαροβολή δεδομένων του παρελθόντος, η οποία όμως έχει στόχο την ακριβέστερη καταγραφή των ιδιαίτερων διεργασιών ενός Ιδιωτικού Γραφείου Μελετητών /Συμβούλων».

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19

Μέχρι Σεπτέμβριο η υποβολή συμμετοχών στο Βραβείο Μηχανικής ΕΤΕΚ

Λόγω των μέτρων που έχουν ληφθεί για την πανδημία Covid-19 και των ειδικών συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί, η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΤΕΚ στη συνεδρία της υπ' αριθμόν 06/20 αποφάσισε την παράταση της ημερομηνίας υποβολής των υποψηφιοτήτων για το Βραβείο Μηχανικής ΕΤΕΚ 2020.

Ως νέα ημερομηνία υποβολής έχει καθοριστεί η Δευτέρα 14 Σεπτεμβρίου 2020. Όσοι έχουν ήδη υποβάλει την πρότασή τους, κι εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να την αποσύρουν και να την υποβάλουν Ξανά αναθεωρημένη βάσει της νέας ημερομηνίας που καθορίστηκε. Επιπλέον, διευκρινίζεται πως για όσο διάστημα ισχύουν τα περιοριστικά μέτρα και μέχρι νεότερης ενημέρωσης, οι υποψηφιότητες θα υποβάλλονται ΜΟΝΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ στην ηλεκτρονική

διεύθυνση cypus@etek.org.cy.

Υπενθυμίζεται ότι το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου έχει προκηρύξει διαγωνισμό για την απονομή ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΤΕΚ 2020, με στόχο να αναδείξει τις σύγχρονες εξελίξεις και τα επιτεύγματα της Μηχανικής Επιστήμης, με σημείο ενδιαφέροντος τον αντίκτυπο που έχει η εφαρμογή τους στην οικονομία και στην κοινωνία, τόσο στην Κύπρο, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Έντυπα αιτήσεων μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να προμηθευτούν από την ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ (www.etek.org.cy/site-article-2408-44-el.php), όπου μπορούν να βρουν και αναλυτικές πληροφορίες για τα κριτήρια συμμετοχής, τη διαδικασία αίτησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των συμμετεχόντων.

Επιτυχημένη διεξαγωγή Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού για Κόμβους Υποδομών Διαχείρισης Δασικού Πάρκου Ακάμα

Με παρέμβασή του προς τον διευθυντή του Τμήματος Δασών κ. Αλεξάνδρου στις 4 Απριλίου 2020, το Επιμελητήριο συνεισφέρει το Τμήμα Δασών για την επιτυχημένη διεξαγωγή του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού για τους Κόμβους Υποδομών Διαχείρισης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα, ο οποίος δημιούργησε ένα σημαντικό σημείο αναφοράς για το πώς πρέπει να διαχειριζόμαστε τον δημόσιο χώρο. Με δεδομένη τη διαχείριση από το Τμήμα Δασών σημαντικών χώρων πρασίνου και πάρκων, που επηρεάζουν τον τρόπο που ζούμε και απολαμβάνουμε τον υπαίθριο χώρο και το περιβάλλον, στις πόλεις και στην ύπαιθρο, το Επιμελητήριο δήλωσε πως θέλει να συνεργαστεί με το τμήμα με κοινό στόχο την αξιοποίηση του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για τον σχεδιασμό και την αναβάθμισή τους.

Στην επιστολή το ΕΤΕΚ επισήμανε πως ο σχεδιασμός τοπίου, κήπων, διαδρομών, σημείων στάσης και θέασης, περιπτέρων, χώρων συγκέντρωσης, χώρων παιχνιδιού, χώρων παρατήρησης της φύσης, εξοπλισμού και φωτισμού στους δημόσιους χώρους πρασίνου και

στα δασικά πάρκα, είναι εξόχως σημαντικός και καθοριστικός, τόσο για την ορθή διαχείριση των χώρων αυτών, όσο και για τη μεγιστοποίηση του οφέλους τους στη ζωή των πολιτών. Ανέφερε πως θεωρεί ότι ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός στις διάφορες μορφές του αποτελεί τη βέλτιστη μεθοδολογία, η οποία θα διασφαλίσει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των έργων, θα δώσει την απαιτούμενη αξία στη διαμόρφωση του δημόσιου χώρου που διαχειρίζεται το τμήμα, καθώς και βήμα σε νέους αρχιτέκτονες και πρωτότυπες αρχιτεκτονικές λύσεις από τις οποίες μπορούν να επιλεγούν εκείνες που συνάδουν με τα χαρακτηριστικά κάθε τοπίου. Το Επιμελητήριο υπογράμμισε πως οι δύσκολες μέρες που διηγούμε έχουν αναδείξει ακόμα περισσότερο την ανάγκη για τον ποιοτικό σχεδιασμό των δημόσιων χώρων.

Σε συνέχεια όλων των πιο πάνω το ΕΤΕΚ ζήτησε συνάντηση, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, για να συζητηθούν οι επόμενες ενέργειες για το θέμα, τις οποίες το Επιμελητήριο θα υποστηρίξει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Θλίψη ΕΤΕΚ για το θάνατο Αλέκου Μαρκίδη

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) εκφράζει τα ειλικρινή του συλλυπητήρια στην οικογένεια του Αλέκου Μαρκίδη, ο οποίος έφυγε από τη ζωή στις 23 Απριλίου 2020, σε ηλικία 77 χρόνων, μετά από πολυετή μάχη με τον καρκίνο.

Ο Αλέκος Μαρκίδης υπηρέτησε την Κύπρο από πολλές θέσεις και αξιώματα, πάντοτε με πάθος και ειλικρίνεια ενώ έτυχε αρκετές φορές να συνεργαστεί για διάφορα νομικά θέματα με το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο.

Ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ, Στέλιος Αχνιώτης, σε δήλωσή του, σημειώνει ότι «με μεγάλη θλίψη ενημερωθήκαμε για το θάνατο του πρώην Γενικού Εισαγγελέα, διαπραγματευτή για το κυπριακό και βουλευτή, Αλέκου Μαρκίδη. Το Επιμελητήριο είχε την τιμή να συμμετέχει ο Αλέκος Μαρκίδης στην Επιτροπή Δεοντολογίας Διαιτητών ΕΤΕΚ, της οποίας τα πλειοψηφούντα μέλη είναι έγκριτοι νομικοί. Πραγματικά η Κύπρος έχασε έναν έντιμο, νομικό, πολιτικό και πάνω απ' όλα άνθρωπο. Αιώνια του η μνήμη».

Αναβολή Εκλογών ΕΤΕΚ οι οποίες είχαν προγραμματιστεί για το Σάββατο 16 Μαΐου 2020

Λόγω της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που διάγει η Κύπρος, καθώς και ολόκληρη η ανθρωπότητα ένεκα της πανδημίας του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2, (που προκαλεί τη νόσο Covid-19), των μέτρων και των περιορισμών που έχουν επιβληθεί, και με την καθοδήγηση που δίνεται από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες και τις συστάσεις των ειδικών για την αντιμετώπιση της διασποράς του ιού, το ΕΤΕΚ ενημερώνει για τα ακόλουθα:

Η σημερινή κατάσταση συνιστά λόγο ανωτέρας βίας ή/και έκτακτης ανάγκης που καθιστά αδύνατη ή/και επικίνδυνη τη διεξαγωγή ή/και έστω την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών τη μέρα που καθορίστηκε, δηλαδή το Σάββατο 16.05.2020.

Προς τον σκοπό αυτό, και λαμβάνοντας υπόψη σχετική γνωμάτευση των νομικών του συμβούλων, το Επιμελητήριο αποφάσισε την

αναβολή της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών και τη μετάθεσή της σε μεταγενέστερο χρόνο. Σχετική απόφαση για τη νέα ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών θα ληφθεί εν ευθέτω χρόνο και σε κάθε περίπτωση όταν θα το επιτρέπουν οι συνθήκες αναφορικά με την εξάπλωση της επιδημίας.

Πρόθεση του Επιμελητηρίου είναι οι εκλογές να πραγματοποιηθούν τον ερχόμενο Οκτώβριο, νοούμενου πως οι συνθήκες το επιτρέψουν. Σε κάθε περίπτωση το ΕΤΕΚ θα ενημερώσει τα μέλη του έγκαιρα και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που προβλέπονται στην περί ΕΤΕΚ Νομοθεσία και Κανονισμούς.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, παρατείνεται αντίστοιχως και η θητεία των μελών του υφιστάμενου Γενικού Συμβουλίου, της Διοικούσας Επιτροπής και του Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΕΤΕΚ.

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ CYS-ΕΤΕΚ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ 2020

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης και το ΕΤΕΚ ανανέωσαν τη συμφωνία τους για την παροχή 3 ευρωπαϊκών προτύπων στα μέλη του ΕΤΕΚ. Δικαιούχοι είναι όλα τα μέλη του ΕΤΕΚ (φυσικά πρόσωπα) τα οποία έχουν σε ισχύ άδεια άσκησης επαγγέλματος για το 2020. Επίσης όσοι έχουν τακτοποιημένες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις και με βάση την επαγγελματική τους κατάσταση στο Μητρώο Μελών είναι άνεργοι, συνταξιούχοι ή κάτοικοι εξωτερικού.

Συνεπώς όσα μέλη του ΕΤΕΚ πληρούν τα παραπάνω κριτήρια μπορούν να εγγραφούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του CYS της οποίας ο σύνδεσμος παρουσιάζεται πιο κάτω:

<https://www.cys.org.cy/syndesi>

[Σημείωση: Όσοι έχουν ήδη εγγραφεί στην πλατφόρμα του CYS και έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος και για το 2020 ΔΕΝ χρειάζεται να επαναλάβουν τη διαδικασία εγγραφής στην πλατφόρμα – το μόνο που χρειάζεται είναι ανανέωση του password τους.]

Σημειώνεται ότι η τρέχουσα δυνατότητα ανάκτησης των 3 προτύπων, χωρίς κάποιο κόστος, ισχύει μέχρι και το τέλος Φεβρουαρίου 2021. Επιπλέον η δυνατότητα εγγραφής στα συνδρομητικά σχήματα με προνόμια, έναντι πολύ χαμηλού ετήσιου τέλους, είναι εφικτή.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ Η/ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΟΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΗΣΟΥΝ ΜΕ:

Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης

Τηλ.: 22 411414 / 22 411413
/ 22 411411

Email: c.service@cys.org.cy

ΕΤΕΚ

Τηλ.: 22 877644

Email: cypus@etek.org.c

Η καινοτομία συναντά τον σχεδιασμό

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε πρόσφατα την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (European Green Deal) που αποτελεί το πιο φιλόδοξο πακέτο μέτρων που θα επιτρέψει στους Ευρωπαίους πολίτες και επιχειρήσεις να επωφεληθούν από τη βιώσιμη πράσινη μετάβαση. Η νέα στρατηγική ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της Πράσινης Συμφωνίας περιλαμβάνει επενδύσεις σε πράσινες τεχνολογίες και βιώσιμες λύσεις, όπως είναι για παράδειγμα η μεγαλύτερη διείσδυση των Φωτοβολταϊκών Συστημάτων (ΦΒ) ενσωματωμένων στα δομικά υλικά κτιρίων (Building Integrated Photovoltaic System - BIPVs).

Το έργο Impact-BiPV που υλοποιείται από μια κοινοπραξία τριών οργανισμών από την Κύπρο αποσκοπεί γενικά στην κατασκευή κτιρίων που όχι μόνο θα χρησιμοποιούν πράσινες πηγές ενέργειας φι-

λικότερες προς το περιβάλλον, αλλά θα καλύπτουν και όλες τις ενεργειακές τους ανάγκες από αυτές. Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό συγχρηματοδοτούμενο ερευνητικό έργο που ξεκίνησε τον Μάιο του 2019 και αφορά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός φωτοβολταϊκού συστήματος (ΦΒ) ενσωματωμένου σε κτίριο με τη χρήση γυαλιού.

Για την εκτέλεση του έργου συνεργάζονται οι Εταιρείες k-energy, Deloitte - Κέντρο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας και η Ερευνητική Μονάδα Ενεργειακής Αειφορίας ΦΩΣ του Πανεπιστημίου Κύπρου. Το έργο, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την Κυπριακή Δημοκρατία μέσα από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, στοχεύει στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου ΦΒ συστήματος με τη χρήση γυαλιού που θα ➤

Δωρεάν σημαντικός αριθμός προτύπων που αφορούν ατομικό προστατευτικό και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό

Η ραγδαία εξάπλωση της νόσου Covid-19 και η πρωτόγνωρη περίοδος που διανύουμε σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, απαιτούν τη λήψη δραστικών μέτρων και τη συμβολή όλων στην αντιμετώπιση αυτής της πανδημίας και τη μείωση του ρυθμού εξάπλωσής της. Θέλοντας να συνδράμουν την προσπάθεια αυτή, οι Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Τυποποίησης CEN & CENELEC και οι Εθνικοί Οργανισμοί Τυποποίησης-μέλη τους όπως είναι και ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS), σε συνεργασία με την ΕΕ, αποφάσισαν να διαθέσουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα σε όλους τους ενδιαφερόμενους, χωρίς χρέωση, σημαντικό αριθμό προτύπων που αφορούν ατομικό προστατευτικό και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό.

Στόχος της απόφασης είναι η εύκολη πρόσβαση όλων των ενδιαφερομένων (κατασκευαστών, εισαγωγέων, αρμοδίων αρχών κ.ά.) στα πρότυπα αυτά, ορισμένα εκ των οποίων είναι και εναρμονισμένα με τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, έτσι ώστε ο ατομικός προστατευτικός και ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός που διατίθεται στην αγορά και χρησιμοποιείται από επαγγελματίες υγείας, εργαζόμενους και καταναλωτές, να πληροί τις σχετικές απαιτήσεις ασφάλειας. Παράλληλα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει να ενθαρρύνει παραγωγούς παράπλευρων βιομηχανικών προϊόντων μ' αυτά στα οποία υπάρχει σήμερα και προβλέπεται να υπάρχει και στους επόμενους μήνες τεράστια ζήτηση, να ξεκινήσουν παραγωγή ατομικού προστατευτικού και ιατρικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ευρέως στην αντιμετώπιση της πανδημίας, ποικιλοτρόπως.

Ο CYS συστρατευόμενος στο πλευρό αυτής της πανευρωπαϊκής πρωτοβουλίας, στον τομέα δραστηριοποίησής του, βρίσκεται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου για να συνεισφέρει σ' αυτή την προσπάθεια, διαθέτοντας γι' αυτή τη χρονική περίοδο τα πιο κάτω πρότυπα χωρίς χρέωση:

- CYS EN 149:2001 + A1:2009 Respiratory protective devices - Filtering half masks to protect against particles - Requirements, testing, marking (commonly referred to as 'FFP masks')
- CYS EN 14683:2019 Medical face masks - Requirements and

test methods

- CYS EN 166:2001 Personal eye-protection - Specifications
- CYS EN 14126:2003 + AC 2004 Protective clothing - Performance requirements and tests methods for protective clothing against infective agents
- CYS EN 14605:2009 + A1:2009 Protective clothing against liquid chemicals - performance requirements for clothing with liquid-tight (Type 3) or spray-tight (Type 4) connections, including items providing protection to parts of the body only
- CYS EN 13795-1:2019 Surgical clothing and drapes - Requirements and test methods - Part 1: Surgical drapes and gowns
- CYS EN 13795-2:2019 Surgical drapes, gowns and clean air suits, used as medical devices for patients, clinical staff and equipment - Part 2: Test methods
- CYS EN 455-1:2000 Medical gloves for single use - Part 1: Requirements and testing for freedom from holes (MDD)
- CYS EN 455-2:2015 Medical gloves for single use - Part 2: Requirements and testing for physical properties (MMD)
- CYS EN 455-3:2015 Medical gloves for single use - Part 3: Requirements and testing for biological evaluation (MDD)
- CYS EN 455-4:2009 Medical gloves for single use - Part 4: Requirements and testing for shelf life determination (MDD)
- CYS EN ISO 374-5:2016 Protective gloves against dangerous chemicals and micro-organisms - Part 5: Terminology and performance requirements for micro-organisms risks
- CYS EN ISO 13688:2013 Protective clothing - General requirements
- CYS EN ISO 10993-1:2009 + AC 2010 Biological evaluation of medical devices - Part 1: Evaluation and testing within a risk management process

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευθούν τα πιο πάνω πρότυπα επικοινωνώντας με το Κέντρο Εξυπηρέτησης και Πληροφόρησης (ΚΕΠΕ) του CYS στο τηλέφωνο 22411413 και στην ηλεκτρονική διεύθυνση sales@cys.org.cy.

➤ συμμορφώνεται πλήρως με όλους τους οικοδομικούς κανονισμούς και θα εφαρμόζεται σε εμπορικά κτίρια.

Μέχρι σήμερα έχει μελετηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης του κτιριακού κελύφους με σκοπό την εγκατάσταση ΦΒ συστημάτων (BIPV), κυρίως σε ψηλά πολυώροφα κτίρια. Επιπλέον, έχουν μελετηθεί οι διάφορες διαθέσιμες εφαρμογές τεχνολογίας BIPV, όπως πόρτες, παράθυρα, επενδύσεις τοίχων, φεγγίτες, πέργολες και μπαλκόνια. Επίσης, έχουν μελετηθεί οι διάφορες ΦΒ τεχνολογίες, καθώς και τα επιθυμητά χαρακτηριστικά, ενεργειακοί συντελεστές και πρότυπα που είναι απαραίτητα για τη χρήση του ΦΒ ως δομικό υλικό του κτιρίου.

Το τελικό αποτέλεσμα του έργου θα είναι η παράδοση μιας ολοκληρωμένης λύσης ΦΒ ενσωματωμένου στο κτίριο από γυαλί για προσόψεις και για παράθυρα, αφού δοκιμαστεί πρώτα πιλοτικά σε υφιστάμενο κτίριο στην Κύπρο, και θα είναι έτοιμη για πιστοποίηση από επίσημο φορέα πιστοποίησης, έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται πλήρης συμμόρφωση με τους κανονισμούς που αφορούν τα ΦΒ και την ασφάλεια των κτιρίων (το νέο πρότυπο για «BIPV» - EN 50583 «Photovoltaics in Buildings», ως επίσης και τους εθνικούς κανονισμούς που αφορούν τις οικοδομές και ανακαινίσεις).

Για περισσότερες πληροφορίες αποστείνετε στον συντονιστή του έργου κ. Φάνο Καραντώνη στο +357 22 311234, περιηγηθείτε στην ιστοσελίδα <https://www.k-energy.com.cy/impact-bipv/> ή στο LinkedIn.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΪΑΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Δράσεις ΕΤΕΚ για στήριξη στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της πανδημίας Covid-19

Το Τεχνικό Επιμελητήριο παρακολουθεί με αγωνία την κατάσταση όπως εξελίσσεται στη χώρα μας λόγω της πανδημίας Covid-19, η οποία έχει επηρεάσει τόσο δραματικά τις ζωές των ανθρώπων στη χώρα μας όπως και σε όλο τον πλανήτη, αλλά δεν μένει αμέτοχο.

Αναγνωρίζοντας τα προβλήματα που δύναται να αντιμετωπίσουν τα μέλη του ενόψει των ειδικών συνθηκών που επικρατούν στην κρίσιμη αυτή περίοδο, το ΕΤΕΚ έχει ήδη καταθέσει προς τον υπουργό Εσωτερικών συγκεκριμένες προτάσεις για μέτρα που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της λειτουργίας μελετητικών γραφείων κατά την περίοδο της πανδημίας. Περαιτέρω, το Επιμελητήριο έχει απευθύνει επιστολή προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με συγκεκριμένες εισηγήσεις για αξιοποίηση της τεχνολογίας προς διευκόλυνση των επαγγελματιών και γενικότερα των πολιτών στις συναλλαγές τους με το κράτος. Οι εν λόγω παρεμβάσεις έχουν δημοσιευτεί ήδη στην ιστοσελίδα του ΕΤΕΚ.

Στο πλαίσιο της αναγκαίας επαφής με τα μέλη του, το ΕΤΕΚ δημιούργησε Ηλεκτρονικό Παρατηρητήριο Μηχανικών με στόχο τη συλλογή από τα μέλη του εισηγήσεων για πιθανές παρεμβάσεις του ΕΤΕΚ με γνώμονα την αντιμετώπιση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ή τη βελτίωση του επαγγελματικού περιβάλλοντος όπως αυτό έχει διαμορφωθεί ενόψει της πανδημίας.

Παράλληλα, και με βάση σχετική απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του, το Επιμελητήριο προχωρεί στην καταβολή συμβολικής χορηγί-

ας ύψους €20.000 στον λογαριασμό που έχει ανοιχθεί από το Γενικό Λογιστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την αντιμετώπιση των αναγκών που προκύπτουν λόγω της έκτακτης ανάγκης στην οποία περιήλθε η χώρα μας λόγω της πανδημίας Covid-19.

Σε αυτές τις δύσκολες ώρες που βιώνει η κοινωνία μας το ΕΤΕΚ, ως ο οργανισμός των Κύπριων μηχανικών, επιθυμεί με την παρέμβασή του να καταθέσει τις θερμές του ευχαριστίες προς

τους συμπολίτες μας που τις μέρες αυτές, από τις θέσεις όπου έχουν ταχθεί και ο καθένας από το δικό του πόστο, δίνουν έναν δύσκολο αγώνα από την πρώτη γραμμή, με ευθύνη και επαγγελματισμό, καθώς και σε όσους προσφέρουν εθελοντικά στον αγώνα αυτό.

Το ΕΤΕΚ εκφράζει ιδιαίτερα τις θερμές ευχαριστίες του προς το ιατρικό και το παραϊατρικό προσωπικό, καθώς και σε όλους τους άλλους επαγγελματίες υγείας, τους ανθρώπους που στελεχώνουν κατά την κρίσιμη αυτή περίοδο τις υπόλοιπες υπηρεσίες του κράτους, τους επαγγελματίες στον τομέα του λιανικού

εμπορίου καθώς και προς όλους τους υπόλοιπους επαγγελματίες και τεχνικό προσωπικό της χώρας, περιλαμβανομένων και των μελών του Επιμελητηρίου που εργάζονται με γνώμονα τη διασφάλιση της λειτουργίας της χώρας, των υποδομών και του εξοπλισμού, της αλυσίδας προμηθειών κ.ο.κ.

Ευχόμαστε σε όλους καλή δύναμη και ασφάλεια στη συνέχιση του δύσκολου έργου που καλούνται να επιτελέσουν.

ΕΤΕΚ
€20.000 στον
λογαριασμό που
έχει ανοιχθεί από το
Γενικό Λογιστήριο της
Κυπριακής Δημοκρατίας

Our Technologies, Your Tomorrow

TEMPERATURE CONTROL FOR
TODAY & TOMORROW

KXZ

REDUCE YOUR ENERGY BILLS

- Various Energy Saving Functions
- SEER up to 8.15, SCOP up to 4.91
- Only DC Inverter Compressors
- Extremely Low Noise Operation
- Possibly the Most Reliable VRF System on the Market
- Various Individual and Central Controls
- After Sales Support from experienced and qualified personnel
- Solution for every need

COMBINING THESE TWO TECHNOLOGIES TO PROVIDE HIGHLY EFFICIENT SOLUTIONS AND ACHIEVE NEAR ZERO EMISSIONS BUILDINGS

Q-ton^{Air to Water}

NEW-GENERATION, ENERGY-EFFICIENT CO2 HEAT PUMP

- Sanitary hot water (60-90oC)
- Even in cold temperatures
- Natural refrigerant (CO2)
- Up to x6 more efficient than a gas boiler
- Up to 50% less CO2 than a gas boiler
- 3,000 to 100,000L/day configurations
- Easy-to-use touchscreen controller

CYPiN

air conditioning

Nicosia Office

138A Limassol Ave., 2015 Strovolos, P.O.Box 28662, 2081 Nicosia, Cyprus
T. +357 22 313715, cypinnic@cytanet.com.cy

Limassol Office

4 Yiannou Kranidioti Ave., 3110, P.O.Box 51596, 3506 Limassol, Cyprus
T. +357 25 357250, cypinlim@cytanet.com.cy

www.cypin.com

Ψηφιακές συναλλαγές από την DP World Limassol

Την εφαρμογή δύο νέων μεθόδων ηλεκτρονικών πληρωμών, μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας της JCC, ανακοινώνει η DP World Limassol, προσφέροντας τη δυνατότητα σε όλους τους πελάτες της να διενεργούν οποιαδήποτε συναλλαγή με εύκολο και ασφαλή τρόπο.

Οι πελάτες θα έχουν τη δυνατότητα να διενεργούν πληρωμές μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της JCC ενώ οι πληρωμές τιμολογίων θα μπορούν να γίνονται μέσω των μεθόδων JCC Smart. Η DP World συνιστά ανεπιφύλακτα τη χρήση ψηφιακών καναλιών και υπηρεσιών σε μια προσπάθεια να αποφευχθεί η οποιαδήποτε αχρείαση φυσική επαφή αυτή την περίοδο. Ο διευθύνων σύμβουλος της

DP World Limassol Nawaf Abdulla ανέφερε πως «οι πελάτες μας βρίσκονται στο επίκεντρο της δραστηριότητάς μας. Η DP World Limassol επιδιώκει διαρκώς να διευκολύνει τους πελάτες της, παρέχοντάς τους απρόσκοπτη εμπειρία και διατηρώντας, παράλληλα, το ίδιο υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης. Συνέχισε λέγοντας πως «η ασφάλεια, η υγεία και η ευημερία του προσωπικού, των συνεργατών και των πελατών μας ήταν πάντοτε κορυφαία μας προτεραιότητα. Από την εμφάνιση της νόσου Covid-19, ενθαρρύνουμε την κατ'οίκον εργασία ενώ την ίδια ώρα προσαρμοζόμαστε ώστε να περιορίσουμε στο ελάχιστο τις οποιεσδήποτε καθυστερήσεις στις δραστηριότητές μας. Η λειτουργία των νέων

συστημάτων πληρωμής μειώνει την αναγκαιότητα της φυσικής παρουσίας για τη διενέργεια συναλλαγών, περιορίζοντας κατ'επέκταση την επαφή μεταξύ πελατών και προσωπικού».

Η DP World Limassol προχώρησε στην ενεργοποίηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης εξυπηρέτησης των πελατών της. Σήμερα, όλες οι εμπορικές δραστηριότητες καθώς και οι εργασίες φορτοεκφόρτωσης στο τερματικό διεξάγονται κανονικά. Η DP World Limassol θα συνεχίσει να λειτουργεί πάντοτε σύμφωνα με τις οδηγίες των κυβερνητικών φορέων και των υπηρεσιών υγείας.

• *Οδηγίες χρήσης εδώ:* www.dpworldlimassol.com/port-information/jccsmart-bill-payments

Δημόσια Κρίση που αφορά το προσχέδιο CYS 300:2019

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) ανακοίνωσε την έναρξη της διαδικασίας Δημόσιας Κρίσης που αφορά το προσχέδιο CYS 300:2019 - Συμπληρωματικό Κυπριακό Πρότυπο στο CYS EN 206:2013+A1:2016 Σκυρόδεμα: Προδιαγραφή, Επιτελεστικότητα, Παραγωγή και Συμμόρφωση. Η περίοδος της Δημόσιας Κρίσης έχει διάρκεια 2 μηνών, με

**Συμπληρωματικό Κυπριακό
Πρότυπο στο CYS EN
206:2013+A1:2016
Σκυρόδεμα: Προδιαγραφή,
Επιτελεστικότητα, Παραγωγή
και Συμμόρφωση**

καταληκτική ημερομηνία υποβολής σχολίων τις 19/5/2020. Το προσχέδιο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του CYS (<https://www.cys.org.cy/>) ενώ όλα τα σχόλια θα πρέπει να καταγράφονται στο συνημμένο έντυπο σχολίων και να υποβάλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: c.parageorgiou@cys.org.cy. Το εν λόγω προσχέδιο έχει εκπονηθεί από την υποεπιτροπή της Εθνικής Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης CYS TC 06 - Σκυρόδεμα και έχει εγκριθεί από την ολομέλεια της εν λόγω επιτροπής όπου συμμετείχαν όλοι οι εμπλεκόμενοι κοινωνικοί εταίροι. Τη γραμματεία της επιτροπής διαχειρίζεται ο CYS. Για περαιτέρω πληροφορίες στο Κέντρο Πληροφόρησης και Εξυπηρέτησης του CYS (τηλ. +22 411 413/14).

Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος «Environmental noise in Europe 2020»

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος δημοσίευσε, στις 5 Μαρτίου 2020, την Έκθεση «Environmental Noise in Europe 2020», η οποία παρουσιάζει τα τελευταία διαθέσιμα δεδομένα για την έκθεση στον θόρυβο στην Ευρώπη και προσδιορίζει τις σχετικές επιπτώσεις στην υγεία και στα οικοσυστήματα. Αξιολογεί επίσης τα μέτρα που λαμβάνονται για τη μείωση της έκθεσης στον θόρυβο. Η Έκθεση είναι αναρτημένη στον ακόλουθο σύνδεσμο: www.eea.europa.eu/publications/environmental-noise-in-europe/

Αναθεωρήσεις εθνικών προσαρτημάτων Ευρωκωδίκων στην ελληνική και την αγγλική

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) έχει ολοκληρώσει με επιτυχία τις αναθεωρήσεις των εθνικών προσαρτημάτων των Ευρωκωδίκων στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, τον Φεβρουάριο 2020. Τα εθνικά προσαρτήματα έχουν γνωστοποιηθεί μέσω σχετικών δημοσιεύσεων στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Οι Ευρωκώδικες αποτελούν μια σειρά ευρωπαϊκών προτύπων που παρέχουν ένα κοινό, για όλη την ΕΕ, σύνολο μεθόδων για τον υπολογισμό της μηχανικής αντοχής των κατασκευαστικών έργων και των στοιχείων τους. Συγκεκριμένα απαρτίζονται από 10 κύρια ευρωπαϊκά πρότυπα τα οποία αναφέρονται σε όλους τους τρόπους δόμησης (από σκυρόδεμα, χάλυβα, ξύλο, τοιχοποιία, γεωτεχνικά έργα και αλουμίνιο) και τα οποία

με τη σειρά τους υποδιαιρούνται σε διαφορετικά μέρη σχετικά με την ανάλυση της συμπεριφοράς των δομημάτων (κτιρίων, γεφυρών, δεξαμενών, φραγμάτων, πύργων, αγωγών, καπνοδόχων) λαμβάνοντας υπόψη και τη συμπεριφορά των κατασκευών στον σεισμό ή/και την πυρκαγιά. Τα κείμενα των εθνικών προσαρτημάτων, έχουν αναθεωρηθεί από τις υποεπιτροπές της Εθνικής Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης CYS TC 18: Ευρωκώδικες.

Τα εθνικά προσαρτημάτων διατίθενται δωρεάν μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης, www.cys.org.cy ακολουθώντας τον σύνδεσμο <https://bit.ly/2K2cHb6>. Για νομικούς σκοπούς ισχύει πάντοτε η ισχύουσα Αγγλική Έκδοση των Εθνικών Προσαρτημάτων των Ευρωκωδίκων.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΩΡΕΑΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Κέντρου Εκπαίδευσης ΕΤΕΚ με θέμα: «Εισαγωγή στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο, τα Σχέδια Ανάπτυξης και οι Διαδικασίες Πολεοδομικής Αδειοδότησης»

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγική παρουσίαση της κυπριακής πολεοδομικής νομοθεσίας και των διαδικασιών που διέπουν την πολεοδομική αδειοδότηση, περιλαμβανομένης και της επιβολής της νομοθεσίας. Με την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος οι συμμετέχοντες θα καταρτιστούν τόσο σε

θεωρητικό όσο και σε εφαρμοσμένο επίπεδο στις βασικές πρόνοιες της νομοθεσίας και στις διαδικασίες που πρέπει να γνωρίζει ένας μελετητής ή άλλο στέλεχος που ασχολείται με την ανάπτυξη γης, το σχεδιασμό και μελέτη έργων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του περί πολεοδομίας και χωροταξίας νόμου για την πολεοδομική αδειοδότηση.

Πέμπτη, 7 Μαΐου 2020 (ώρα 9:00 – 13:00)

Online Virtual Classroom -Webinar – [Δηλώσεις συμμετοχής εδώ](#)

Το σεμινάριο είναι δωρεάν μόνο για μέλη του ΕΤΕΚ με τακτοποιημένες τις υποχρεώσεις τους και για τους ασκούμενους που συμμετέχουν στο ΕΡΓΟ Νέων Μηχανικών. Περιορισμένος αριθμός θέσεων θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας. Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι προϋπόθεση η δημιουργία λογαριασμού στην Πλατφόρμα ZOOM

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ : Βύρων Ιωάννου (PhD), Αρχιτέκτονας, Πολεοδόμος

Ο Βύρων Ιωάννου είναι Αρχιτέκτονας – Πολεοδόμος, Επίκουρος Καθηγητής Πολεοδομίας και Αστικού Σχεδιασμού στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Frederick. Διδάσκει επίσης Αειφόρο Δομημένο Περιβάλλον στα μεταπτυχιακά προγράμματα του ίδιου πανεπιστημίου και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Είναι επίσης διαπιστευμένος εμπειρογνώμονας σε ερευνητικούς οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σπούδασε Αρχιτεκτονική (Dip. Eng.) και Πολεοδομία - Χωροταξία (MSc, PhD) στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Κατέχει επίσης μεταπτυχιακό τίτλο στο Πολεοδομικό Δίκαιο από το Πανεπιστήμιο Leeds Beckett. Τα τρέχοντα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν: στο κανονιστικό πλαίσιο της πολεοδομίας και της ανάπτυξης, στις περιβαλλοντικές πτυχές του δομημένου περιβάλλοντος, στην πυκνότητα και την αστική διάχυση, στο συμμετοχικό σχεδιασμό και τη δημοκρατική πολεοδομία. Ο Βύρων Ιωάννου έχει 17ετή επαγγελματική εμπειρία σε ζητήματα πολεοδομίας και αστικής ανάπτυξης. Είναι μέλος του ΕΤΕΚ και συμμετέχει στην Επιτροπή Ειδικότητας Πολεοδομίας και Χωροταξίας του Επιμελητηρίου. Είναι επίσης μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ) και του Βασιλικού Ινστιτούτου Πολεοδομίας του Ηνωμένου Βασιλείου (RTPI).

Ένα ευρωπαϊκό έργο με στόχο την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των σχολικών κτιρίων της Μεσογείου

Το συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Interreg-Med (<https://interreg-med.eu/>) έργο TEESCHOOLS (<https://teeschools.interreg-med.eu/>), που λαμβάνει χώρα σε επτά μεσογειακές χώρες (Κύπρος, Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία και Βοσνία - Ερζεγοβίνη), ξεκίνησε να υλοποιείται το 2017 και εντός του 2020 πρόκειται να ολοκληρωθεί. Στόχος του, η τεχνικής και οικονομικής φύσεως στήριξη των φορέων της Τοπικής ή/και Εθνικής Αυτοδιοίκησης, για την υλοποίηση δράσεων σχετικών με την ενεργειακή αναβάθμιση των σχολικών κτιρίων της Μεσογείου, σε Κτίρια Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας [ΚΖΜΚΕ]. Σε αυτή την κατεύθυνση διενεργήθηκαν πάνω από 45 ενεργειακοί έλεγχοι από τους εταίρους του έργου στις συμμετέχουσες χώρες και έγιναν προτάσεις για την αναβάθμιση των σχολικών κτιρίων σε ΚΖΜΚΕ, βάσει τεchnοοικονομικής ανάλυσης.

Στην Κύπρο επιλέχθηκαν συνολικά πέντε σχολικά κτίρια δημοτικής εκπαίδευσης από τις επαρχίες Λευκωσίας και Λάρνακας, βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων. Τα σχολεία που επιλέχθηκαν αποτελούν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα των τυπικών σχολικών εγκαταστάσεων που απαντώνται στην επικράτεια της Κύπρου. Συγκεκριμένα, επιλέχθηκαν (α) το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ανδρέα (ΚΑ Ετ ΚΒ), (β) το Γ' Δημοτικό Σχολείο Λακατάμιας, (γ) το Δημοτικό Σχολείο Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου, (δ) το Δημοτικό Σχολείο Λιβαδιών, και το (ε) Δημοτικό Σχολείο Βορόκλινης.

Η αναλυτική έκθεση (www.cea.org.cy/wp-content/uploads/2020/03/energeiakoi-elegchoi-se-scholika-ktiria--apotelesmata-eyropaikoy-ergoy-teeschools.pdf) που προέκυψε από τους ενεργειακούς ελέγχους στα πέντε παραπάνω σχολεία περιλαμβάνει εκτενείς αναφορές για όλα τα απαραίτητα στοιχεία, τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διάρκεια της ενεργειακής αναβάθμισης ενός σχολικού κτιρίου. Μεταξύ άλλων, αυτά αφορούν το νομοθετικό πλαίσιο, την υφιστάμενη ενεργειακή κατανάλωση του κτιρίου, την αξιολόγηση των επιμέρους χαρακτηριστικών του (κάλυφος, συστήματα, εξοπλισμός), καθώς και τα κλιματολογικά δεδομένα της υπό εξέταση περιοχής.

Βάσει των στοιχείων αυτών και ακολουθώντας τη μεθοδολογία «Ανάλυση Κόστους Κύκλου Ζωής» (Life Cycle Cost Assessment), εξετάστη-

Με το 40% της ενέργειας που καταναλώνεται στην ΕΕ να καταλήγει στην κάλυψη των αναγκών των κτιρίων, οι δράσεις για αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης είναι καίριας σημασίας

καν διάφορες προτάσεις και λύσεις, οι οποίες αφορούσαν δύο βασικά σενάρια: (α) την ενεργειακή αναβάθμιση επιμέρους στοιχείων του εκάστοτε σχολικού κτιρίου και (β) την ολική ενεργειακή αναβάθμιση σε ΚΖΜΚΕ, όπως αυτό ορίζεται στην υφιστάμενη εθνική νομοθεσία [ΚΔΠ 366/2014].

Τα μεμονωμένα μέτρα για ενεργειακή αναβάθμιση αφορούσαν κυρίως τη θερμομόνωση οροφής, την αντικατάσταση του συστήματος φωτισμού, την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού [ΦΒ] συστήματος για παραγωγή ηλεκτρισμού, τη ρύθμιση του λέβητα πετρελαίου για αύξηση της απόδοσής του και τέλος τη θερμομόνωση των σωληνώσεων του συστήματος της θέρμανσης. Η ολική ενεργειακή αναβάθμιση σε ΚΖΜΚΕ, πέραν των πιο πάνω, περιλάμβανε επίσης τη θερμομόνωση της τοιχοποιίας, την αντικατάσταση των κουφωμάτων και την εγκατάσταση ΦΒ συστήματος για κάλυψη τουλάχιστον του 25% της πρωτογενούς ενέργειας του σχολείου.

Σημειώνεται πως για τα επιμέρους σχολεία έγιναν συστάσεις για παθητικές στρατηγικές θέρμανσης και ψύξης, καθώς επίσης και για βελτίωση της ποιότητας του αέρα και μείωση της σχετικής υγρασίας σε χώρους που παρουσίαζαν αυξημένα προβλήματα. Η αντικατάσταση του ηλεκτρικού εξοπλισμού του σχολείου για σκοπούς εξοικονόμησης ενέργειας (φωτοτυπικές, υπολογιστές κ.ά.), εξαιρέθηκε της αξιολόγησης, καθώς οι προδιαγραφές αυτές ελέγχονται κεντρικά από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Η τελική έκθεση του ενεργειακού ελέγχου περιλάμβανε τις εκτιμώμενες εξοικονομήσεις ενέργειας, το ανθρακικό αποτύπωμα, καθώς και το αντίστοιχο κόστος για καθένα από τα προτεινόμενα σενάρια. Τα αποτελέσματα για τα επιμέρους μέτρα ενεργειακής αναβάθμισης

κατέδειξαν πως όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών θερμικής άνεσης, το επικρατέστερο σενάριο ήταν αυτό της θερμομόνωσης του κτιριακού κελύφους, ενώ για τη μείωση των λογαριασμών ενέργειας προτεραιότητα δίνεται στην εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού συστήματος φωτισμού και στην εγκατάσταση ΦΒ συστήματος. Τα σενάρια που αφορούν τη ρύθμιση του λέβητα και τη θερμομόνωση των σωληνώσεων διανομής παρουσιάζουν χαμηλό κόστος αλλά και σχετικά χαμηλή εξοικονόμηση ενέργειας. Παράλληλα, τα αποτελέσματα για την ολική ενεργειακή αναβάθμιση σε ΚΖΜΚΕ, σενάριο το οποίο έχει και τον μεγαλύτερο αντίκτυπο τόσο περιβαλλοντικά όσο και ενεργειακά, κατέδειξαν ότι η αναβάθμιση αυτή δεν είναι οικονομικά ελκυστική, λόγω των σχετικά χαμηλών υφιστάμενων ενεργειακών καταναλώσεων και του περιορισμένου χρόνου λειτουργίας των σχολικών κτιρίων και προτείνεται για εφαρμογή μόνο αν υπάρξει στοχευμένη χρηματοδότηση.

Τέλος, σε μια καθολική ανασκόπηση της προσπάθειας του έργου μέχρι σήμερα, αξίζει να αναφερθούν:

- Η δημιουργία ενός διαδικτυακού εργαλείου, φιλικού προς τους χρήστες, που διευκολύνει την εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας των σχολικών κτιρίων μετά τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων/παρεμβάσεων

- Η ανάλυση μοντέλων χρηματοδότησης για τη λήψη μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας στα δημόσια σχολικά κτίρια

- Η διοργάνωση ενημερωτικών και εκπαιδευτικών εκδηλώσεων προς εμπλεκόμενους φορείς και χρήστες των κτιρίων

- Η δημιουργία μίας διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας με δυνατότητα παρακολούθησης 13 σχετικών ενοτήτων για επαγγελματίες και φοιτητές, που θα μπορούν να εξασφαλίσουν πιστοποιητικό παρακολούθησης

- Οι εκπαιδευτικές διαλέξεις σε πάνω από 60 σχολεία για ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης και συμπεριφοράς των μαθητών. Τις δράσεις του έργου στην Κύπρο συντονίζει και υλοποιεί το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου ως Τεχνικός και Θεσμικός Εταίρος, με την υποστήριξη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο, επικοινωνήστε με το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου στο τηλέφωνο 22667716 (Μαρία Αχιλλέως).

WE SET THE STANDARDS IN CYPRUS!

Ο CYS θέτει τον πήχη της Ποιότητας Ζωής ΨΗΛΑ, με Ευρωπαϊκά Πρότυπα

Περιβάλλον

Ασφάλεια

Καταναλωτών

Ποιότητα Ζωής

Προσβασιμότητα

Βιομηχανία

Γνώση

Γωνία Λεωφ. Λεμεσού & Κώστα Αναξαγόρα 30
3ος Όροφος, 2014 Λευκωσία
Τ.Θ. 16197, 2086 Λευκωσία
Τηλ: +357 22 411 411, Φαξ: +357 22 411 511
cystandards@cys.org.cy | www.cys.org.cy

Κυπριακός
Οργανισμός
Τυποποίησης

Οι οικονομίες πρέπει να είναι ευέλικτες και όχι απόλυτες στον αρχικό προγραμματισμό

Η ανταγωνιστικότητα των οργανισμών στο παγκόσμιο γίνεσθαι επιβάλλει την ευελιξία στην ανταπόκριση όλων των προκλήσεων που προκύπτουν. Η νόσος Covid-19 μας έχει διδάξει πως δεν μπορούμε να βασιζόμαστε σε μακροχρόνια πλάνα και να είμαστε απόλυτοι, αφού αυτό αυξάνει τους κινδύνους και το ρίσκο να επηρεάσουν αρνητικά τη βιωσιμότητα του οργανισμού μας.

Η νόσος Covid-19 μας έχει διδάξει πως δεν μπορούμε να βασιζόμαστε σε μακροχρόνια πλάνα

Στις ΗΠΑ ήδη αρκετά εκατομμύρια άνεργοι έχουν εγγραφεί στο ταμείο ανεργίας μέχρι στιγμής με τον οίκο Morgan να εκτιμά πως το ΑΕΠ των ΗΠΑ θα επηρεαστεί μέχρι και 30%. Η ιστορία (2008) μας λέει πως αυτό θα έχει άμεσο και έμμεσο αντίκτυπο στις οικονομίες όλων των χωρών άρα θα έπρεπε τα κράτη να έχουν ήδη αρχίσει τον σχεδιασμό στρατηγικής αντιμετώπισης της ενδεχόμενης κρίσης που έπεται.

Με αυτά τα δεδομένα, ο φόβος και ο πανικός είναι ο χειρότερος εχθρός των οργανισμών για να πάρουν αποφάσεις. Όμως είναι λογικό οι οργανισμοί να μην μπορούν να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Και εδώ είναι ακριβώς όπου ένα από τα agile principles ταιριάζει με την υφιστάμενη κατάσταση που ζούμε. Responding to change over following a plan. Όπως σε κάθε πρόβλημα υπάρχει και μία λύση, έτσι και το agile manifesto είναι μία λύση σε ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Οι οργανισμοί όταν κατάλαβαν πως η εξέλιξη της κοινωνίας και των τεχνολογιών τρέχουν με υπερβολικές ταχύτητες, συνειδητοποίησαν πως τους στοιχίζει πολύ ακριβά, και σε κόστος αλλά και σε χαμένες ευκαιρίες, το γεγονός ότι δεν μπορούν να ανταποκρίνονται εγκαίρως στις ανάγκες της αγοράς. Έτσι λοιπόν, έγινε μια μεγάλη αναδρομή στο παρελθόν (Retrospective) με επίκεντρο τον τρόπο λειτουργίας, και μέσα από αυτό, βγήκαν κάποια action items, τα οποία σήμερα αποτελούν τα agile principles, η εφαρμογή των οποίων θα έχει ως αποτέλεσμα την ευελιξία αλλά και την ενθάρρυνση του innovation στον οργανισμό.

Agile governance

Για να μπορέσουμε να έχουμε όλο το value της ευελιξίας αυτής όμως (agility) θα πρέ-

πει να λειτουργούμε με τέτοιο τρόπο ως οργανισμός που να την επιτρέπει αλλά και να την ενθαρρύνει σε όλα τα επίπεδα. Ως εκ τούτου, σε αυτό το σημείο έρχεται και δένει το agile governance το οποίο είναι ένα goal oriented operating model λειτουργίας του οργανισμού βασισμένο σε διαφάνεια, συμβιβασμό, ομαδικότητα, υπευθυνότητα και ευθύνη όλου του προσωπικού. Αυτό το governance δεν έχει να κάνει με τη δύναμη ανά θέση στον οργανισμό, αλλά επικεντρώνεται στη δύναμη της αποκέντρωσης των αποφάσεων διαμοιράζοντας τες σε όλους, επιταχύνοντας το decision making στον οργανισμό. Επίσης το agile governance θα πρέπει να επιτρέπει το scaling ενός οργανισμού με τέτοιο τρόπο που να μην επηρεάζει την παραγωγή αλλά να την ενισχύει.

Μέσα σε ένα agile governance, υπάρχει διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα η οποία ενισχύει την εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών των ομάδων. Αυτή η διαφάνεια πρέπει να υποστηρίζεται από την κουλτούρα του οργανισμού έτσι ώστε να λειτουργεί προς όφελος του καλύτερου προγραμματισμού αλλά και βελτίωσης των συνθηκών λειτουργίας. Το agile governance είναι αυτό που θα μας βοηθήσει να προσαρμοστούμε νωρίς σε κάθε αλλαγή όπως αυτή που ζούμε σήμερα.

Το ερώτημα όμως είναι το εξής: Πώς οι οργανισμοί μπορούν να πάρουν τις σωστές αποφάσεις μέσα σε ένα τέτοιο χάος;

Οι ηγέτες των οργανισμών θα πρέπει αρχικά να καταλάβουν τη σοβαρότητα της κατάστασης και να δράσουν ανάλογα, μετρημένα και με ανοικτό μυαλό. Η πρώτη απόφαση που πρέπει να πάρουν είναι η αλλαγή στον τρόπο κατανομής των οικονομικών τους πόρων που να τους επιτρέπει να αξιολογούν την κατάσταση σε μικρούς και σύντομους κύκλους έτσι ώστε να έχουν την ευελιξία να αναθεωρούν το οικονομικό τους πλάνο με ευκολία και με ταχύτητα. Σε διαφορετική περίπτωση υπάρχει το ρίσκο να βρεθούν

εκτός της αγοράς σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Θα πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία του ετήσιου οικονομικού προγραμματισμού αφού πλέον διανύουμε μια περίοδο αβεβαιότητας, άρα θα πρέπει να προσαρμοστούμε στα δεδομένα της εποχής αυτής.

Μία από τις μεγαλύτερες ψευδαισθήσεις είναι πως όταν οι οργανισμοί ή το κράτος αποφασίζουν για ένα ολόκληρο έτος τον προϋπολογισμό τους, πιστεύουν πως αυτός πρέπει να είναι απόλυτος. Για παράδειγμα, αν ο προϋπολογισμός ήταν 100 εκατ. ευρώ για ένα έτος, και έχουμε φτάσει στον τελευταίο μήνα και έχουμε ακόμη λίγα λεφτά να ξοδέψουμε, τότε κάνουν τις απαραίτητες κινήσεις έτσι ώστε να ξοδευτούν αυτά τα ποσά με σκοπό να δικαιολογήσουν τα 100 εκατ. για να μπορέσουν να τα έχουν και για το επόμενο έτος.

Αυτή η προσέγγιση θα πρέπει να αποτελεί κακό παράδειγμα για τη σύγχρονη εποχή, αφού όπως έχουν αποδειχθεί τα δεδομένα οι οικονομίες πρέπει να είναι ευέλικτες και όχι απόλυτες στον αρχικό προγραμματισμό. Αρκετά κονδύλια έχουν εγκριθεί βάσει των δεδομένων του Νοεμβρίου 2019, κάτι που με τα σημερινά δεδομένα, αν συνεχίσει να ισχύει ο ίδιος προγραμματισμός, δεν θα δώσει την αξία και το αποτέλεσμα που εκτιμούσαμε ότι θα μας έδιναν, αφού τα δεδομένα έχουν αλλάξει εντελώς και ζούμε σε μια διαφορετικά παραμετροποιημένη εποχή αυτή τη στιγμή.

Στον κόσμο του agile χωρίζουμε τους οργανισμούς σε τέσσερις κατηγορίες. Σε Χαοτική, Απλή, Περίπλοκη και Πολύπλοκη. Σε κάθε κατηγορία, ο κάθε οργανισμός ενεργεί ανάλογα. Για παράδειγμα:

Στην Απλή κατηγορία, οι οργανισμοί εφαρμόζουν τις καλύτερες πρακτικές (best practices) και τις ακολουθούν πιστά χωρίς καμία αλλαγή αφού το αποτέλεσμα σε κάθε περίπτωση θα είναι το αναμενόμενο μιας και τα πράγματα είναι πολύ ξεκάθαρα.

Στην Περίπλοκη κατηγορία, ανήκουν οι οργανισμοί όπου η εξειδίκευση είναι μαζεμένη σε συγκεκριμένες θέσεις κλειδιά, και όλα εξαρτώνται από αυτούς, άρα για να πάρουν μια απόφαση θα πρέπει να προηγηθεί έρευνα, να επενδυθεί χρόνος, και μετά να καταλήξουν σε απόφαση των λίγων την οποία θα εφαρμόσουν οι υπόλοιποι.

Στην Πολύπλοκη κατηγορία ανήκουν οι οργα-

νισμοί που εξελίσσονται εμπειρικά, αφού αξιολογούν κάθε ομαδική απόφαση σε μικρούς κύκλους, μαθαίνουν από τα λάθη τους, επενδύουν σε αυτά και βελτιώνονται συνέχεια.

Στη Χαοτική κατηγορία είναι οι οργανισμοί που δεν έχουν ξεκάθαρη εικόνα της κατάστασης, και θα πρέπει να πάρουν μια απόφαση στα τυφλά σχεδόν, να δουν την αντίδραση, και βάσει αυτής θα πάρουν την απόφασή τους για τη συνέχεια. Και αυτό επαναλαμβάνεται μέχρι να ξεκαθαρίσει το πεδίο.

Αυτή τη στιγμή οι οικονομίες των χωρών αλλά και των οργανισμών διανύουν μια περίοδο Χαοτικής κατηγορίας, και πρέπει να προσαρμοστούν σε αυτά τα δεδομένα για να επιβιώσουν. Σε αντίθετη περίπτωση θα είναι λες και προσπαθούν να ανέβουν το βουνό μέσα στον χείμαρρο που τρέχει μανιωδώς προς τα κάτω. Σε αυτή την περίπτωση η επιβίωση εξαρτάται από το πόσο άγριος είναι ο χείμαρρος, πόσο χρόνο θα διαρκέσει αυτή η δύναμη και πόσο δυνατά είναι τα θεμέλια του οργανισμού αλλά και της οικονομίας για

να αντέξουν, να επιβιώσουν αλλά και πώς θα επιβιώσουν.

Τα συστατικά της επιτυχίας των οργανισμών μέσα σε αυτή τη χαοτική περίοδο που διανύουμε, είναι τα εξής:

- Ευελιξία (Agility)
- Ελάχιστη γραφειοκρατία (Minimum Viable Bureaucracy)

Οι οργανισμοί όπου έχουν ευελιξία στις εργασιακές ροές τους (agility in their workflows) είναι αυτές που μπορούν να αντιμετωπίσουν τη σημερινή κατάσταση. Η ευελιξία στις αποφάσεις σύμφωνα με τα δεδομένα της παρούσης, είναι το μεγάλο πλεονέκτημα των οργανισμών που θέλουν να πρωταγωνιστήσουν στην αγορά και έχουν μακρά βιωσιμότητα.

Ευέλικτοι οργανισμοί (agile organisations) παίρνουν αποφάσεις βασισμένες σε δεδομένα και μετρήσεις και έχουν την ικανότητα να λένε «όχι» σε αρκετά αχρείαστα πράγματα όπου δεν υπάρχει αξία αλλά ούτε και η ανάλογη επικερδής επιστροφή της επένδυσής

τους (Value and Return of Investment). Οι ευέλικτοι προγραμματισμοί στο οικονομικό τμήμα συμπεριφέρονται και προσεγγίζουν τις αποφάσεις τους ως ένας εξωτερικός επενδυτής. Επιλέγουν επενδύσεις σε μικρές ομάδες και προγράμματα, αξιολογούν την κατάσταση, και ανάλογα προχωρούν στην επόμενη τους εσωτερική επένδυση. Δεν έχουν την ψευδαίσθηση πως ο αντίκτυπος της απόφασης σήμερα, βάσει των σημερινών δεδομένων, θα ισχύει και μετά από 6 μήνες ή 1 χρόνο. Υπάρχει ο στόχος, υπάρχει ο αριθμός, όμως κατανέμεται σε συχνούς μικρούς κύκλους εργασιών, ανάλογα με τα αποτελέσματα.

*Κωνσταντίνος Καρεκλάς
Deputy CEO at Oropay
Certified Scrum at Scale practitioner
coach and trainer
Organisational consultant and coach
LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/kareklas/>*

Η τρομολαγνεία για το 5G

Τις τελευταίες μέρες παρακολουθούμε με έκπληξη μια γελοία προσπάθεια στοχοποίησης των ασυρμάτων δικτύων 5G για την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού. Κάθε

Η κινητή τηλεφωνία αποτελεί ίσως το σημαντικότερο κομμάτι των σύγχρονων τηλεπικοινωνιών

υγιώς σκεπτόμενος άνθρωπος θα μπορούσε εύκολα να αντιληφθεί ότι τέτοιες προσπάθειες στερούνται επιστημονικής τεκμηρίωσης και κυρίως σοβαρότητας. Είναι μεν πολύ εύκολο για τους τρομολάγνους να σπείρουν τον τρόμο και τον πανικό στον κόσμο που δικαιολογημένα φοβάται το άγνωστο ή το διαφορετικό και είναι δε πολύ δύσκολο για την επιστημονική κοινότητα να πείσει για το αντίθετο.

Αναγνωρίζοντας όμως τη δικαιολογημένη ανησυχία πολλών σε σχέση με τις πιθανές επιπτώσεις των δικτύων 5G στην υγεία θα επιχειρήσουμε να βάλουμε τα πράγματα στη σωστή επιστημονική τους διάσταση καταρρίπτοντας κάποια επιχειρήματα που διατυπώνονται από διάφορους σε σχέση με την επιβλαβή επίδραση αυτών τα δικτύων αλλά και της ΗΜ ακτινοβολίας γενικότερα στην υγεία των ανθρώπων.

Η κινητή τηλεφωνία αποτελεί ίσως το σημαντικότερο κομμάτι των σύγχρονων τηλεπικοινωνιών. Εκτιμάται ότι, παγκόσμια, οι χρήστες κινητών τηλεφώνων φτάνουν σήμερα τα 9 δισεκατομμύρια μη συμπεριλαμβανομένων των χρηστών ασυρμάτων δικτύων Wi-Fi. Η χρήση κινητής τηλεφωνίας έχει αποδεδειγμένα άμεσα και έμμεσα συσχετιστεί με πολλά οφέλη στην κοινωνία, την οικονομία, την υγεία και την ποιότητα ζωής μας γενικότερα. Παρόλο που οι πρώτες 4 γενιές αφορούσαν κυρίως την επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων η πέμπτη γενιά έρχεται να φέρει μια τεχνολογική επανάσταση επεκτείνοντας τη δυνατότητα αυτή στην επικοινωνία και το διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of Things). Σε αυτό το πλαίσιο, κάθε έξυπνη συσκευή αποκτά συνδεσιμότητα μέσω της οποίας μπορεί να μεταφέρει τα δεδομένα που συλλέγει από το περιβάλλον της στο δίκτυό της ή στο διαδίκτυο, η επεξεργασία των οποίων μπορεί να οδηγήσει σε έξυπνες αποφάσεις και ενέργειες προς όφελος του ανθρώπου. Κλασικά παραδείγματα είναι η επικοινωνία μεταξύ οχημάτων προς αποφυγή οδικών

συγκρούσεων, οι τηλεϊατρικές εφαρμογές για τη συνεχή παρακολούθηση της υγείας ευπαθών ομάδων και πολλά άλλα.

Εκτιμάται ότι η εισαγωγή της 5ης γενιάς θα εκτοξεύσει με το τέλος του 2020 τον αριθμό των συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας παγκοσμίως στα 50 δισεκατομμύρια. Ένας τέτοιος αριθμός συνδέσεων δεν μπορεί να υποστηριχθεί από τα υφιστάμενα συστήματα 4ης γενιάς. Γι' αυτό και οι τεχνολογικοί στόχοι της 5ης γενιάς αφορούν μεταξύ άλλων κυρίως την αύξηση του όγκου δεδομένων κατά 1000 φορές, την αύξηση του αριθμού των συνδέσεων κατά 100 φορές, την αύξηση της ταχύτητας σύνδεσης και τη μείωση του χρόνου ανταπόκρισης. Για να είναι εφικτοί τέτοιοι στόχοι απαιτείται η εγκατάσταση περισσότερων σταθμών βάσης (κεραίες σε μεγαλύτερη γεωγραφική πυκνότητα). Εδώ βασίζονται οι περισσότερες ανησυχίες του κόσμου. Αυτό όμως που πρέπει να διευκρινιστεί είναι ότι αυτοί οι σταθμοί βάσης θα έχουν μικρότερη γεωγραφική κάλυψη, κάτι που σημαίνει ότι θα εκπέμπουν πολύ λιγότερη ισχύ σε σχέση με τους αντίστοιχους προηγούμενων τεχνολογιών αφού ο σκοπός τους είναι να εξυπηρετούν συνδέσεις στην κοντινή τους εμβέλεια. Βάσει αυτού, δύναται ο συντελεστής έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από συστήματα 5G να έχει χαμηλότερες τιμές και μια πιο ομοιόμορφη κατανομή σε σχέση με τα υφιστάμενα συστήματα. Στο επιχειρήμα ότι η ένταξη των συστημάτων 5ης γενιάς θα αυξήσει τον συνολικό συντελεστή από όλες τις συνεισφέρουσες πηγές (π.χ. τηλεόραση, 2G, 3G, 4G κ.λπ.), αυτό εν μέρει ισχύει, αλλά αναμένεται ότι σύντομα θα μειωθεί σημαντικά αφού το επιχειρησιακό πλάνο των τηλεπικοινωνιακών παρόχων περιλαμβάνει την απόσυρση των παλαιότερων τεχνολογιών (π.χ. 2G και 3G) που αποδεδειγμένα βάσει μετρήσεων συνεισφέρουν περισσότερο στη συνολική έκθεση σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία αφού εκπέμπουν με μεγαλύτερη ισχύ.

Επίσης επικρατεί μια λανθασμένη εντύπωση ότι οι ραδιοσυχνότητες που θα χρησιμοποιούνται από το 5G θα είναι πιο επιβλαβείς. Αυτό είναι εντελώς λανθασμένο αφού οι συχνότητες που έχουν προταθεί για το 5G είναι παραπλήσιες σε αυτές των υφιστάμενων συστημάτων. Συγκεκριμένα έχουν προταθεί συχνότητες κοντά στους 1000 μεγακύκλους (MHz), συχνότητες κοντά στους 3.5 γιγακύκλους (3.5 GHz) και συχνότητες κοντά στους 26 γιγακύκλους (GHz). Αξίζει να σημειωθεί ότι τα συστήματα 2ης γενιάς λειτουργούν στα 900 και 1800 MHz, τα συστήματα 3G στα 2.1 GHz, τα Wi-Fi στα 2.4 και 5.2 GHz και τα 4G παρέχουν διάφορες επιλογές στο φάσμα 1-4 GHz. Ακόμα και για την επιλογή των 26 GHz που προσφέρεται στα 5G αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή είναι μια πιο καλή επιλογή σε σχέση με την ανθρώπινη έκθεση αφού όσο πιο μεγάλη είναι η συχνότητα τόσο πιο μεγάλη είναι η εξασθένιση του σήματος και τόσο πιο μικρή είναι η απορρόφηση από το ανθρώπινο σώμα. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί πιο υψηλά όρια έκθεσης σε πιο υψηλές συχνότητες. Στην Ευρώπη επικρατεί η τάση να χρησιμοποιηθούν συχνότητες στα 3.5 GHz για τα δίκτυα 5G.

Παρ' όλα αυτά, η συζήτηση θα πρέπει να μπαίνει σε μια πιο γενική βάση και να μην στοχοποιείται το 5G αφού όσον αφορά το είδος της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας δεν διαφέρει από τα υφιστάμενα συστήματα και όσον αφορά την ισχύ εκπομπής των κεραιών αυτή είναι σε χαμηλότερα επίπεδα. Η πιθανή επίδραση της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας γενικότερα στον άνθρωπο θα μπορούσε να ήταν συζητήσιμη, εντούτοις δεν υπάρχουν έγκυρες και τεκμηριωμένες μελέτες που να αποδεικνύουν πέραν κάθε αμφιβολίας ότι πράγματι προκαλεί επιβλαβείς επιπτώσεις στον άνθρωπο. Η πιθανή επίδραση της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στον ανθρώπινο οργανισμό έχει γίνει αντικείμενο μελέτης από πολλούς ερευνητές αλλά κυρίως από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO) μέσω του Διεθνούς Οργανισμού Έρευνας για τον Καρκίνο (IARC) τα τελευταία 30 χρόνια και έχουν δημοσιευτεί δεκάδες χιλιάδες επιστημονικά άρθρα που δεν καταδεικνύουν κάτι επιληψίμο.

Ο IARC συντονίζει και ερευνά τις πιθανές αιτίες καρκίνου μέσω παγκόσμιων επιδημιολογικών μελετών αλλά και μελέτες των

πιθανών μηχανισμών καρκινογένεσης και αναπτύσσει στρατηγικές για έλεγχο του καρκίνου. Ως εκ τούτου ταξινομεί τους διάφορους κινδύνους σε 5 κατηγορίες: 1-Καρκινογενή, 2Α-Πιθανότατα Καρκινογενή, 2Β-Πιθανώς Καρκινογενή, 3-Μη ταξινομήσιμο σχετικά με καρκινογένεση και 4-Πιθανότατα μη καρκινογενή. Βάσει αυτής της κατηγοριοποίησης η ιοντίζουσα ακτινοβολία (π.χ. ραδιενέργεια) ταξινομείται στην κατηγορία 1 μαζί με το κάπνισμα, τον αμίαντο κ.ά., ενώ τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα ταξινομούνται στην κατηγορία 2Β μαζί με τη βενζίνη, τον καφέ κ.ά. Η κυριότερη αποδεδειγμένη επίδραση των ραδιοκυμάτων στον ανθρώπινο οργανισμό είναι η αύξηση της θερμοκρασίας του σώματος λόγω της απορρόφησής της από αυτό. Βάσει αυτής της απορρόφησης, η Διεθνής Επιτροπή για την Προστασία από τη Μη Ιοντίζουσα Ακτινοβολία (ICNIRP) η οποία αναγνωρίζεται επισήμως από τον WHO και ο ρόλος της επικεντρώνεται στο να μελετά και να αποτιμά τα επιστημονικά αποτελέσματα από τη βιβλιογραφία, εισηγείται όρια σε σχέση με την έκθεση σε μη ιοντίζουσα ακτινοβολία.

Η πιο πρόσφατη οδηγία της ICNIRP εκδόθηκε το 1998 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CENELEC) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μέσω της Σύστασης 1999/519/ΕΚ. Η Κύπρος, όπως και οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης, υιοθετεί ως εθνικά όρια έκθεσης τα επίπεδα αναφοράς που καθορίζονται στη Σύσταση της ΕΕ 1999/519/ΕΚ αλλά παρέχεται το δικαίωμα στο Υπουργείο Υγείας να αναθεωρεί τα όρια αυτά. Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο της λειτουργίας των σταθμών ραδιοεπικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου συμμόρφωσης με τα εθνικά όρια έκθεσης είναι το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (THE) του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων. Όλοι οι σταθμοί οι οποίοι εκπέμπουν αδειοδοτημένες από το THE συχνότητες ελέγχονται προ της εγκατάστασής τους και έπειτα 2 φορές ετησίως ούτως ώστε να επιβεβαιωθεί ότι η συνεισφορά τους στον Συνολικό Συντελεστή Έκθεσης δεν υπερβαίνει τα αποδεκτά όρια. Οι εξαμηνιαίες μετρήσεις στον κάθε σταθμό εκτελούνται βάσει της Ευρωπαϊκής Σύστασης CEPT/ECC/REC/(02)04 μόνο από διαπι-

στευμένα με ISO17025 εργαστήρια και τα αποτελέσματά τους ελέγχονται και εγκρίνονται από το THE. Κανένας σταθμός στην Κύπρο δεν εγκαθίσταται αν προηγούμενος δεν διενεργηθεί μελέτη εκτίμησης της συνεισφοράς αυτού του σταθμού στη συνολική έκθεση στην περιοχή εγκατάστασης.

Υπάρχουν σήμερα γύρω στα 40 εμπορικά δίκτυα 5G στην Ευρώπη, ενώ εκτιμάται ότι μέχρι το 2025 θα καλύπτει το 65% παγκοσμίως. Στην Κύπρο δεν υπάρχει ακόμα εμπορική χρήση του 5G μιας και δεν έχει ακόμα αδειοδοτηθεί εμπορικά. Εντούτοις, υπάρχει πιλοτικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει μικρό αριθμό σταθμών σε συγκεκριμένες περιοχές. Αναμένεται ότι θα μπει σε εμπορική χρήση εντός του 2020.

*Δρ Μάριος Ρασόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής Ηλεκτρολογίας
και Ηλεκτρονικής Μηχανικής,
UCLan Cyprus
Μέλος της Παράλληλης Βουλής για το
Περιβάλλον, την Οικολογία-Αειφορία
και την Υγεία*

Αντιμέτωποι με τον εύλογο μας (δημόσιο) χώρο

Οι μέρες που πέρασαν, μας είπαν ότι ήταν κατάλληλες για να αναμετρηθούμε με τον εαυτό μας και τους δικούς μας ανθρώπους, και εν τέλει να οδηγηθούμε, όσοι το επιτύχουμε, σε μια προσωπική αυτοβελτίωση. Πέρα όμως από τους ανθρώπους που μας περιβάλλουν στην απομόνωσή μας, ερχόμαστε αντιμέτωποι και με το κτισμένο περιβάλλον. Ο εύλογος χρόνος, που καθημερινά μάς δόθηκε ως κοινωνική παροχή για μια σύντομη απόδραση, καθόρισε και έναν εύλογο περιβάλλοντα χώρο. Μπορεί στο τέλος να βγει και αυτός κερδισμένος;

Στην Κύπρο των τελευταίων δεκαετιών κτίστηκε ένα ισχυρό κοινωνικό στερεότυπο γύρω από το πώς πρέπει να είναι το ιδανικό σπίτι. Πολλοί συνάδελφοι εξιδανικεύουν την προβιομηχανική, παραδοσιακή κατοικία, η αλήθεια είναι όμως πως στα μέσα του 20ού αιώνα το μεγαλύτερο τμήμα της κυπριακής κοινωνίας στοιβαζόταν σε σκοτεινά, υγρά και ανεπαρκώς αεριζόμενα σπίτια, με μόλις 13 τετραγωνικά μέτρα μέσο ωφέλιμο χώρο ανά κάτοικο. Είναι εκπληκτικό πόσο βελτιώθηκαν οι συνθήκες κατοίκησης σε μόλις δύο γενιές. Ήδη από τη δεκαετία του '70 μεγάλο μέρος του πληθυσμού αρχίζει να αποκτά το σπίτι των ονείρων του, μια ανεξάρτητη μονοκατοικία με κήπο, άνετους χώρους, εύκολη είσοδο οχημάτων και άνετη στάθμευση, χώρους για τις φουκούδες και τα πολυπληθή φαγοπότια. Πολλοί επένδυσαν τους κόπους μιας ζωής για την απόκτηση αυτού του αγαθού, στερούμενοι ίσως άλλες απολαύσεις. Αρκετοί Κύπριοι αρχιτέκτονες είχαν την ευκαιρία να σχεδιάσουν εξαιρετικά δείγματα ποιοτικού χώρου κατοίκησης, που ειδικά σε περιόδους κρίσεων αποτέλεσαν καταφύγια. Πολλοί πρόσφυγες φιλοξενήθηκαν προσωρινά στους άνετους χώρους των συγγενών και φίλων τους μετά το 1974. Στους λίγους, ευτυχώς, σεισμούς που βιώσαμε οι αυλές και οι κήποι μας μάς γλύτωσαν από ένα έστω προσωρινό ξεσπίτωμα. Στις χρονιές τις οικονομικής ύφεσης έγινε η στενότητα πιο υποφερτή και διατηρήθηκε η δυνατότητα συνάξεων με τους οικείους μας σε ευχάριστα περιβάλλοντα, χωρίς να χρειαστεί να πληρώνουμε εστιατόρια ή καφετέριες.

Αυτές ειδικά τις μέρες, στην κρίση του κορωνοϊού οι καλές συνθήκες της ιδιωτικής κατοίκησης συμβάλλουν σίγουρα, τόσο στην ψυχική μας ισορροπία όσο και στην υγεία και την υγιεινή.

Ο αριθμός 8998

Καλό λοιπόν το σπίτι μας αλλά πόσες ώρες, πόσες μέρες να το θαυμάζουμε; Η κρίση αυτή μας ανάγκασε ίσως για πρώτη φορά να κοιτάξουμε και λίγο παραέξω από το περιτοίχισμά μας. Σε αυτό το μοναδικό και ενδιαφέρον κοινωνικό (και πολεοδομικό) πείραμα ο αριθμός 8998 και η επιλογή 6, που σημαίνει φυσική άσκηση σε εύλογο χρόνο και σε εύλογη απόσταση από την κατοικία μας, μας άνοιξε ένα παράθυρο που πολλοί το είχαμε μόνιμα κλειστό, μας ώθησε να εξερευνήσουμε και να γνωρίσουμε, για πρώτη φορά ίσως, τη γειτονιά μας. Η ανακάλυψη της γειτονιάς ήταν μια από τις λίγες ίσως ευχάριστες εκπλήξεις, όπως φάνηκε από αρκετές αναρτήσεις στα ηλεκτρονικά μέσα.

Για τους περισσότερους, προ καραντίνας, το μόνο κομμάτι της γειτονιάς που είχαμε παρατηρήσει φευγαλέα, καθώς οδηγούσαμε, αφορούσε το γρήγορο πέρασμα προς την κοντινή αρτηρία. Δεν είχαμε δει ποτέ το πρόσωπο των περισσότερων γειτόνων μας, πέραν ίσως αυτών που κατοικούν στο διπλανό οικόπεδο. Παιδάκια συνομήλικα μεγάλωναν στην ίδια πολυκατοικία ή σε απόσταση

30 ή 50 μέτρων χωρίς ποτέ να ανταλλάζουν δυο κουβέντες. Τώρα, στην καθημερινή μας πεζοπορία, παρατηρούμε με προσοχή τα κτίρια, τα λουλούδια στους κήπους, ακούμε τις φωνές από τα παράθυρα και τα μπαλκόνια, συναντιόμαστε στα υπόστεγα στάθμευσης με παιδιά που παίζουν κρυφτό ή κάνουν ποδήλατο χωρίς να κινδυνεύουν. Μαθαίνουμε πλέον με έκπληξη ότι κάποιοι επώνυμοι μένουν πολύ κοντά μας και ότι ο πιο κάτω δρόμος είναι η οδός Σαντορίνης. Πόσοι ξέραμε τις οδούς γύρω από το σπίτι μας άραγε;

Χαιρετούμε μεγαλόφωνα περνώντας μπροστά από κάποιον γνωστό ή άγνωστο γείτονα όπως έκαναν οι παππούδες μας στα χωριά τους. Σκυλιά από κάθε ράτσα και μέγεθος μας υποδέχονται στο πέρασμά μας, οι γάτες είναι κυρίαρχες παντού, καναρίνια, παπαγάλοι, παράνομες κότες, κάποια παιδάκια στις βεράντες μάς φωνάζουν προσπαθώντας να μας πειράξουν αθώα. Πόσους περαστικούς την ημέρα να έβλεπαν άραγε πριν; Ανακαλύπτουμε ότι αυτή την εποχή οι δρόμοι μας έχουν άρωμα κιτρομηλιάς και λεμονανθού. Γαληνεύουμε όταν πυκνώνουν κάπου ψηλά δέντρα, μας εντυπωσιάζουν οι θηριώδεις βουκαμβίλιες. Σε κάποιο παράθυρο κάποιος παίζει πιάνο. Αν είμαστε τυχεροί, μπορεί να πετύχουμε και κάποιον γνωστό που τυγχάνει να είμαστε συν-εξοδούχοι, σηκώνουμε το χέρι από μακριά και λέμε δυο-τρία νέα, από απόσταση πάντα. Την τελευταία φορά, ➤

πριν από τον κορωνοϊό, που βρεθήκαμε πρόσωπο με πρόσωπο με κάποιον γνωστό στον δρόμο του ανάψαμε απλά τα μεγάλα φώτα!

Οπτική οχλαγωγία

Η εικόνα δεν είναι ειδυλλιακή, ας μην το παρακάνουμε. Βγάζει μάτι ότι τα κτίρια είναι παράταιρα, ψηλά, χαμηλά, ασυνάρτητα παραταγμένα, άλλα σεμνά, άλλα αυτάρεσκες παραφωνίες, όλα μαζί ένα αταίριαστο συνονθύλευμα, χωρίς συνοχή, χωρίς χαρακτηρισμό. Αδέξιες πινελιές στην κορυφογραμμή των κτιρίων τα αγαπημένα μας ηλιακά πλαίσια, τα φωτοβολταϊκά που χώσαμε όπως όπως, τα άσπρα ντεπόζιτα, οι ακατάστατοι στύλοι και τα καλώδια, οι δορυφορικές, όλος αυτός ο οπτικός θόρυβος που όταν κινούμαστε με τα πόδια γίνεται πιο ενοχλητικός. Στο όριο του δρόμου, ένα αδιαπέραστο τείχος από μπετονένια περιτοιχίσματα που κρύβουν χονδροειδώς ακόμα και κτίρια που έχουν ενδιαφέρον, κλίμακα και ηρεμία. Τόσοι τόνοι μπετόν που σπαταλήθηκαν στους ογκώδεις αυτούς φράχτες θα έφτιαχναν μια δεύτερη πόλη. Όλοι βλέπουμε τα ακανόνιστα θραύσματα που αποκαλούμε πεζοδρόμια, με τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα, τις εισόδους και εξόδους οχημάτων ανά δέκα-δεκαπέντε μέτρα, τους τεράστιους πράσινους και μπλε κάδους και τις τόσες άλλες απρόβλεπτες περιπέτειες που μπορεί

Πέρα όμως από τους ανθρώπους που μας περιβάλλουν στην απομόνωσή μας, ερχόμαστε αντιμέτωποι και με το κτισμένο περιβάλλον

να επιφυλάσσουν, ειδικά για τους ηλικιωμένους και τους γονιούς με τα καρτσάκια. Προς το παρόν όλοι κινούμαστε στην ομαλή, άνετη και άδεια ασφαλτο. Συνειδητοποιούμε ότι μπορούμε να κάνουμε και ψώνια σε αυτή τη σύντομη βόλτα. Ναι, δεν χρειάζεσαι αυτοκίνητο για να αγοράσεις ψωμί και γάλα, αλλά μέχρι εκεί. Δεν θα δούμε σίγουρα μια plaza del barrio με τα αντίστοιχα tapas bar ή την pub της γειτονιάς, ούτε τη συνοικιακή πλατεία-στέκι της ελληνικής πόλης, ούτε ένα ενδιαφέρον rocket park με ευφάνταστο υπαίθριο παιδότοπο, ούτε φυσικά ένα υπαίθριο έργο τέχνης ενός τοπικού καλλιτέχνη. Μέσα σε όλη αυτήν την αρνητική συγκυρία ανακαλύψαμε, πολλοί από εμάς, έναν ολόκληρο νέο κόσμο μόλις δυο βήματα από το σπίτι μας. Καινούργιο, ενδιαφέροντα ίσως, με πολλά όμως περιθώρια βελτίωσης, αφού μπροστά στην προσεγμένη και ιδανική κατοικία, όσων έχουμε ευνοηθεί από τη ζωή, μοιάζει ένας φτωχός συγγενής. Πρέπει να

καταλάβουμε ακόμα ότι για μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού που ζει σε μη ιδανικές κατοικίες, χωρίς άνετους χώρους, θέα και ιδιωτικό πράσινο, η βόλτα στη γειτονιά δεν είναι απλά μια εναλλακτική δυνατότητα, αλλά μια ζωτική διέξοδος και βασική ανάγκη.

Μπορούν οι πολίτες πλέον να δουν τη γειτονιά τους σαν το δεύτερό τους σπίτι και να διεκδικήσουν το δικαίωμα σε μια ποιοτική πόλη; Μπορούν οι δρόμοι και οι κενοί χώροι να γίνουν τόποι ευχάριστης και ασφαλούς συνάντησης και συναναστροφής; Μπορούν οι υπηρεσίες, οι τοπικές αρχές και η κυβέρνηση να καταλάβουν τις πολλαπλές θετικές επιπτώσεις μιας βιώσιμης γειτονιάς στην οικονομία, στην κατανάλωση ενέργειας και πόρων, στο κυκλοφοριακό και στην κοινωνική συνοχή; Μπορούμε οι ειδικοί να προτείνουμε ρεαλιστικές λύσεις και εφικτά σχέδια έξω από την πεπατημένη;

Πριν βιαστούμε να ξανακλειστούμε στον ιδιωτικό μας μικρόκοσμο και στους προσωρινούς ειδικού σκοπού των καθημερινών μας δρομολογίων, ας προβληματιστούμε πώς θα εκμεταλλευτούμε την αφορμή που μας έδωσε το 8998 για να αλλάξουμε κάτι.

Βύρων Ιωάννου

Μέλος Γενικού Συμβουλίου ΕΤΕΚ,

Αρχιτέκτονας - Πολεοδόμος,

Αναπληρωτής Καθηγητής

Πανεπ. Frederick

Επανεναρξη εργασιών κλειστών επιχειρήσεων - Κίνδυνος από το βακτηρίδιο της Λεγιονέλλας

Λόγω της επικείμενης επαναδραστηριοποίησης πολλών επιχειρήσεων / υποστατικών, μετά το κλείσιμό τους για αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού Covid-19, το **Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων** θέλει να τονίσει την ανάγκη της λήψης αναγκαίων μέτρων για αντιμετώπιση προβλημάτων που μπορεί να προκληθούν λόγω της αδράνειας πολλών υδραυλικών και άλλων συστημάτων σε διάφορους χώρους. Ειδικότερα επισημαίνεται ο κίνδυνος της εμφάνισης του βακτηριδίου της Λεγιονέλλας σε στάσιμα συστήματα νερού.

Το βακτηρίδιο της Λεγιονέλλας αναπτύσσεται σε θερμοκρασίες μεταξύ 20°C - 45°C εάν οι συνθήκες είναι ευνοϊκές, π.χ. εάν υπάρχουν θρεπτικές ουσίες όπως σκουριά, λάσπη, πέτρα, άγλη και άλλα βακτηρίδια. Από σταγονίδια νερού στα οποία έχει αναπτυχθεί το βακτηρίδιο της Λεγιονέλλας υπάρχει ο κίνδυνος με την εισπνοή να προσβληθεί το αναπνευστικό σύστημα των ανθρώπων (πνευμονία, νόσος λεγεωναριών).

Παραδείγματα στάσιμων νερών στα οποία μπορεί να αναπτυχθεί το βακτηρίδιο της Λεγιονέλλας είναι οι βρύσες και τα ντους, τα πλυντήρια/καθαριστήρια, οι πισίνες και τα spa, τα σιντριβάνια, οι υγραντήρες και οι κεντρικές μονάδες κλιματισμού (πύργοι ψύξης).

Για καταπολέμηση της πιθανότητας ανάπτυξης Λεγιονέλλας συνιστάται:

1. Η θέρμανση του νερού όπου είναι δυνατό σε θερμοκρασίες άνω των 45°C.
2. Ο καθαρισμός και η χλωρίωση των στάσιμων δεξαμενών νερού.
3. Το άνοιγμα και χρήση όλων των βρυσών από το προσωπικό ώστε να δοθεί χρόνος να απομακρυνθεί το στάσιμο νερό.
4. Η δειγματοληψία των συστημάτων νερού

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να βρεθούν στο σχετικό σύνδεσμο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας <http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/AII/10E35ECC56C9E8B0C2257DDC002B1F09?OpenDocument>

Καθώς και στους ακόλουθους Οδηγούς του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)

[http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/AII/168A53447CBA982CC2257E0A003D2586/\\$file/Legionella_Leaflet.pdf](http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/AII/168A53447CBA982CC2257E0A003D2586/$file/Legionella_Leaflet.pdf)

<https://www.ecdc.europa.eu/sites/portal/files/documents/Legionella%20GuidelinesFinal%20updated%20for%20ECDC%20corrections.pdf>

Η τεχνολογία στην υπηρεσία της απομακρυσμένης εργασίας

Η τρέχουσα κρίση της πανδημίας του κορωνοϊού έχει πλήξει σχεδόν το σύνολο της ανθρώπινης δραστηριότητας, επηρεάζοντας δραματικά τις υγειονομικές, κοινωνικές και επιχειρηματικές δομές σε ολόκληρο τον πλανήτη. Η προσπάθεια για τη διατήρηση της ασφάλειας και της ευημερίας των εργαζομένων αποτελεί πλέον προτεραιότητα και άμεση ανάγκη για κάθε επιχείρηση, κυρίως στις χώρες που έχουν επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από τον ιό.

Προκειμένου να μειωθεί το επίπεδο κινδύνου στο οποίο εκτίθενται δυνητικά οι υπάλληλοί τους, μεγάλοι οργανισμοί, αλλά και μικροί, ανά το παγκόσμιο, θέσπισαν απομακρυσμένες διαδικασίες εργασίας που επιτρέπουν στο προσωπικό τους να εργάζεται από ασφαλείς τοποθεσίες, όπως το σπίτι τους. Δεν είναι τυχαίο που σε αντίθεση με τις αρνητικές επιπτώσεις που είχε η πανδημία στην οικονομία, ο τομέας της τεχνολογίας, και ειδικά των συστημάτων που επιτρέπουν την απομακρυσμένη επικοινωνία, καταγράφει αυξημένη ζήτηση. Η αυξητική αυτή τάση έγινε αρχικά αισθητή κυρίως στο εξωτερικό, όπου εμφανίστηκαν τα πρώτα κρούσματα του κορωνοϊού και επεκτείνεται σιγά-σιγά και στην Κύπρο, με ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις να προτρέπουν τους υπαλλήλους τους, εφόσον το επιτρέπει η φύση της δουλειάς, να εργαστούν από τον δικό τους χώρο.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εργασία από το σπίτι είναι μια αποτελεσματική, εύχρηστη

Οι Ενοποιημένες Επικοινωνίες επιτρέπουν την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών των επιχειρήσεων

και «πανταχού παρούσα» τεχνολογία η οποία να διασφαλίζει τόσο την άμεση πρόσβαση όσο και –πρωτίστως– την ασφάλεια των δεδομένων και των προσωπικών πληροφοριών των εργαζομένων. Όταν πρόκειται για εργασία εξ αποστάσεως, οι λύσεις που αναζητά μια εταιρεία δεν εξαντλούνται στα κανάλια επικοινωνίας που χρησιμοποιούμε καθημερινά για να επικοινωνήσουμε με την οικογένειά μας, τους φίλους ή τους γνωστούς μας, καθώς δεν μπορούν να παρέχουν την επιθυμητή ασφάλεια ή να υποστηρίξουν μεταφορά αρχείων μεγάλου μεγέθους, ενώ υστερούν σε πολλά άλλα σημεία.

Υπάρχουν πλατφόρμες, ωστόσο, ειδικά σχεδιασμένες για να υποστηρίζουν την εξ αποστάσεως επικοινωνία μεταξύ συναδέλφων, οι οποίες επιτρέπουν γρήγορο και αποτελεσματικό συντονισμό της ομάδας, εύκολη πρόσβαση από το σπίτι σε βάσεις δεδομένων και πολλά άλλα. Ο λόγος για τις Ενοποιημένες Επικοινωνίες (Unified Communication and Collaboration - UCC), οι οποίες περιλαμβάνουν τηλεδιάσκεψη, τηλεφωνικές κλήσεις, αλλά και κλήσεις μέσω του διαδικτύου, instant messaging, ανταλλαγή εγγράφων και μεγάλου μεγέθους αρχείων με ασφάλεια, επιτρέποντας την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών μιας εταιρείας.

Στην πραγματικότητα, το UCC καθιστά εφικτή

την αλληλεπίδραση των χρηστών μέσα από διάφορα επικοινωνιακά κανάλια που μεταφέρονται μέσω δικτύων IP και, ως αποτέλεσμα, ο χρήστης μπορεί να στείλει μήνυμα με ένα μέσο και να λάβει απάντηση σε άλλο μέσο. Για παράδειγμα, εάν κάποιος έχει μήνυμα στον προσωπικό του τηλεφωνητή στο γραφείο, μπορεί να λάβει την ειδοποίηση είτε στο email του, είτε στο κινητό και να ανταποκριθεί αμέσως.

Οι πλατφόρμες εταιρικών επικοινωνιών, οι οποίες μπορούν να συνδέσουν επιχειρηματικές επαφές, διαδικασίες και συστήματα εντός και εκτός των συνόρων της εταιρείας, δεν είναι κάτι εντελώς καινούριο. Η απομακρυσμένη εργασία ή αλλιώς τηλεργασία έχει κερδίσει μεγάλο έδαφος τα τελευταία χρόνια, ως μια νέα μορφή εργασίας η οποία παρουσιάζει αρκετά πλεονεκτήματα έναντι της φυσικής παρουσίας στον χώρο εργασίας. Δεν είναι λίγες οι έρευνες που έχουν αποδείξει ότι συμβάλλει θετικά στη μείωση του εργασιακού άγχους και ως εκ τούτου στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Οι Ενοποιημένες Επικοινωνίες συνιστούν, αναμφίβολα, το επόμενο βήμα στον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων, προσφέροντας πολλαπλά πλεονεκτήματα, τα οποία το μεγαλύτερο μέρος του επιχειρηματικού κόσμου ανακαλύπτει για πρώτη φορά με αφορμή το ξέσπασμα του ιού. Η κρίση μάς έχει διδάξει ότι η τεχνολογία μπορεί να διευκολύνει και να ρυθμίσει πολλές πτυχές της καθημερινότητάς μας, ιδιαίτερα την επαγγελματική μας ζωή.

Λουκιανός Ράφτης
Γενικός Διευθυντής
της **NEDECO Electronics Ltd**

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ

Πώς να διαχειριστούμε τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί δυστυχώς μια πραγματικότητα, παρά τις σκόρπιες παραφωνίες και αμφιλεγόμενες τοποθετήσεις περί του αντιθέτου. Ειδικότερα όταν οι μεγαλύτερες εταιρείες στον κόσμο αποτιμούν τα επιχειρησιακά τους ρίσκα λόγω του κλίματος σε σχεδόν 1 τρισ. δολάρια, κανείς δεν μπορεί πλέον να αγνοεί τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η πλειοψηφία των επιστημόνων, ηγετών και οικονομικών του πλανήτη συμφωνεί ότι είναι θεμελιώδους σημασίας η λήψη μέτρων για τη διαχείριση των αιτιών της κλιματικής αλλαγής αλλά πλέον κρίνεται αναγκαία και η λήψη μέτρων για την προσαρμογή στις αναπόφευκτες επιπτώσεις της.

Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προσαρμοστούν και ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης ISO έχει εκπονήσει ένα πρώτο εργαλείο για να συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή.

Ακραία καιρικά φαινόμενα, παρατεταμένοι καύσωνες, αύξηση της μέσης θερμοκρασίας και εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι όλα πτυχές του μεταβαλλόμενου περιβάλλοντός μας, οι οποίες μπορούν να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στις επιχειρήσεις.

Παράλληλα, μπορούν να δημιουργήσουν και ευκαιρίες, αφού σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC), μια ομάδα αποτελούμενη από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του πλανήτη, με συνολική αξία 17 τρισ. δολάρια, έχουν κοστολογήσει τα επιχειρησιακά τους ρίσκα λόγω του κλίματος σε σχεδόν 1 τρισ. Στον αντίποδα, εκτιμάται ότι τα πιθανά οφέλη από επιχειρηματικές ευκαιρίες που προκύπτουν είναι περισσότερα από 2 τρισ. δολάρια!

Επομένως, κλειδί για την επιχειρηματική επιτυχία είναι η κατάρτιση συνεκτικών σχεδιασμών για την προσαρμογή στο κλίμα, όπως αυτό πλέον μεταβάλλεται.

Το νέο διεθνές πρότυπο ISO 14090, Adaptation to climate change - Principles, requirements and guidelines, είναι το πρώτο από μια σειρά διεθνών προτύπων στον τομέα αυτό και στοχεύει στη διευκόλυνση των επιχειρήσεων και οργανισμών να αξιολογήσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να καταρτίσουν σχέδια δράσης ώστε να προσαρμοστούν απο-

τελεσματικά. Συμβάλλει στην ταυτοποίηση και διαχείριση των απειλών, καθώς και στην αξιοποίηση των όποιων ευκαιριών μπορεί να προκύψουν λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Το πρότυπο παρέχει ένα πλαίσιο το οποίο καθιστά ικανούς τους οργανισμούς να λάβουν υπόψη τους αποτελεσματικά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή όταν σχεδιάζουν

Η πλειοψηφία των επιστημόνων, ηγετών και οικονομικών του πλανήτη συμφωνεί ότι είναι θεμελιώδους σημασίας η λήψη μέτρων

και υλοποιούν πολιτικές, στρατηγικές, σχέδια δράσης και δραστηριότητες.

Σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες που συμμετείχαν στη συγγραφή του προτύπου, οι επιπτώσεις από απρόβλεπτα καιρικά φαινόμενα μπορούν να επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στις υποδομές ενός οργανισμού και να επηρεάσουν μέχρι και την επιχειρησιακή τους συνέχεια. Η κατανόηση των κλιματικών επιπτώσεων δεν είναι μόνο για αυτούς που υλοποιούν κλιματικές δράσεις. Οι επιχειρηματικές αποφάσεις λαμβάνονται στη βάση απειλών και ευκαιριών, οπότε η κατανόηση της ανθεκτικότητας της επιχείρησης είναι χρήσιμη σε όλη την αλυσίδα αξίας, από τις προμήθειες, τις επενδύσεις μέχρι και τις ασφάλειες. Το πρότυπο μπορεί να συμβάλει στον εντοπισμό ευκαιριών για τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων αλλά τον εντοπισμό νέων πηγών εισοδήματος.

Το ISO 14090 μπορεί να αποτελέσει χρήσι-

μο εργαλείο για όλα τα είδη οργανισμών και η εφαρμογή του βοηθά τους οργανισμούς να συμβάλουν άμεσα στην επίτευξη των στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (climate action SDG 13).

Το πρότυπο εκπονήθηκε από το WG9 της τεχνικής επιτροπής ISO/TC 207, Environmental management, SC7, Greenhouse gas management and related activities, τη γραμματεία της οποία τηρούν από κοινού οι οργανισμοί τυποποίησης της Κίνας και του Καναδά. Η ευρωπαϊκή τυποποίηση έχοντας αναγνωρίσει τη σημαντικότητα του προτύπου στην αντιμετώπιση των νέων συνθηκών που δημιουργούνται στο παγκόσμιο κλίμα, έχει υιοθετήσει μέσω του Strategic Advisory Body on Environment (SABE) το πρότυπο ως ευρωπαϊκό, οπότε αποτελεί ταυτόχρονα και εθνικό πρότυπο όλων των χωρών μελών.

Το ISO 14090 προορίζεται να αποτελέσει ένα πρότυπο ομπρέλα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, και η επιτροπή ταυτόχρονα εργάζεται σε άλλα πρότυπα τα οποία θα παρέχουν επιπλέον καθοδήγηση. Αυτά περιλαμβάνουν το ISO 14091, Adaptation to climate change - Vulnerability, impacts and risk assessment και το ISO 14092, GHG Management and related activities: requirement and guidance of adaptation planning for organizations including local governments and communities.

Τα πρότυπα διατίθενται από το Κέντρο Εξυπηρέτησης και Πληροφόρησης του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS).

Πηγή: International Organization for Standardization

Μάριος Μαυρόγιαννος
Χημικός Μηχανικός
Λειτουργός Τυποποίησης CYS

Περισσότερα για μια εναλλακτική λύση στα σηπτικά συστήματα

Οι περισσότερες κατοικίες στην Κύπρο βρίσκονται σε περιοχές που δεν εξυπηρετούνται από το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα. Σε αυτήν την περίπτωση, οι ιδιοκτήτες υποχρεούνται να κατασκευάσουν σηπτικό συστήματα όπου γίνεται η επεξεργασία των λυμάτων και στη συνέχεια η απόρριψη σε απορροφητικούς λάκκους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η απόφαση εγκατάστασης μιας σηπτικής δεξαμενής λαμβάνεται από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη χωρίς την έγκριση ή τη συμβουλή κάποιου ειδικού. Το ίδιο ισχύει και για τον σχεδιασμό και το μέγεθος μιας σηπτικής δεξαμενής που επιλέγεται επίσης από τον ιδιοκτήτη. Μια σηπτική δεξαμενή 2 m³ από σκυρόδεμα και απορροφητικό λάκκο (πηγάδι αποστράγγισης) βάθους 6-8 μέτρων και διαμέτρου 60-100 cm είναι τα πιο συνήθη σηπτικά συστήματα που χρησιμοποιούνται εδώ στην Κύπρο. Το πρόβλημα είναι ότι τα σηπτικά συστήματα δεν είναι κατάλληλα για κάθε περιοχή. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, περίπου το μισό από το σύνολο του εδάφους στην Κύπρο είναι ακατάλληλο για την εγκατάσταση σηπτικών συστημάτων. Γιατί όμως; Οι ιδιοκτήτες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι υπάρχουν πολλοί λόγοι και είναι οι εξής:

- 1) Ο πρώτος λόγος είναι ότι κατά την εγκατάσταση ενός σηπτικού συστήματος πρέπει να τηρούνται ορισμένα πρότυπα. Ένας λόγος είναι να μην έχουν αρκετή έκταση για να κατασκευάσουν ένα συμβατικό σηπτικό σύστημα.
- 2) Ο δεύτερος λόγος είναι αντίξοες συνθήκες

εδάφους. Το έδαφος της περιοχής μπορεί να έχει πολύ χαμηλή διαπερατότητα και, ως εκ τούτου, να μην δέχεται νερά με πολλά αιωρούμενα στερεά που εκκενώνονται από μια σηπτική δεξαμενή. Η αποχέτευση μπορεί να φράξει, με αποτέλεσμα την εμφάνιση λυμάτων στην επιφάνεια, κάτι που συντείνει και στην καταστροφή του ακινήτου.

3) Σε ορισμένες περιοχές το επίπεδο του υδροφορέα είναι πολύ υψηλό ή το σκληρό υπόστρωμα είναι πολύ ρηχό για να επιτρέψει στο έδαφος να δώσει την επαρκή πρόσθετη επεξεργασία στα λύματα πριν φτάσει στα υπόγεια ύδατα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μόλυνση του περιβάλλοντος (έδαφος, υπόγεια ύδατα, επιφανειακά ύδατα, φυτά κ.λπ.) με αποτέλεσμα την απειλή της δημόσιας υγείας.

4) Ορισμένα σπίτια βρίσκονται σε περιοχές με επιφανειακά ύδατα. Τα λύματα από τα σηπτικά συστήματα είναι πάντα πολύ χαμηλής ποιότητας (μόνο 60-65% καθαρισμένο από τις ρυπογόνες ουσίες) για να απορρίπτονται πολύ κοντά σε υδάτινο στρώμα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, πρέπει να αποφεύγεται η κατασκευή τους. Οι συνέπειες είναι ίδιες με αυτές που αναφέρονται στο σημείο 3.

Σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να επιλεγεί μια εναλλακτική λύση έναντι ενός συμβατικού σηπτικού συστήματος. Αλλά υπάρχει και ένας πέμπτος συνηθισμένος λόγος που επιβάλλει εναλλακτική λύση για ένα σηπτικό σύστημα που αρχικά επέλεξε ο ιδιοκτήτης. Εάν έχετε ήδη ένα συμβατικό σηπτικό σύστημα που έχει αποτύχει μία ή περισσότερες φορές, αυτό θα πρέπει να αντικατασταθεί με μια εναλλακτική μονάδα επεξεργασίας λυμάτων.

Η εναλλακτική λύση σε ένα σηπτικό σύστημα

είναι το σύστημα αερόβιας επεξεργασίας. Τα συστήματα αερόβιας επεξεργασίας είναι παρόμοια με τα σηπτικά συστήματα, καθώς και τα δύο χρησιμοποιούν φυσικές διεργασίες για την επεξεργασία λυμάτων. Αλλά σε αντίθεση με τις σηπτικές δεξαμενές τα συστήματα αερόβιας επεξεργασίας έχουν έναν ειδικό «μηχανισμό» που παρέχει πολύ υψηλότερη ποιότητα των τελικών λυμάτων (95-98% σε όλους τους μολυσματικούς παράγοντες). Αυτό το απόβλητο είναι άοσμο και μπορεί να απορριφθεί με ασφάλεια από έδαφος με χαμηλότερη διαπερατότητα στην επιφάνεια ή να επαναχρησιμοποιηθεί για άρδευση και άλλες μη πόσιμες χρήσεις. Τα περισσότερα συστήματα αερόβιας επεξεργασίας απαιτούν ελάχιστη συντήρηση, δεν χρειάζεται συντήρηση από επαγγελματίες σέρβις, δεν παράγουν λάσπη και δεν θα χρειαστεί ποτέ να καλέσετε βυτιοφόρο για άντληση. Επομένως, δεν χρειάζεται οδική πρόσβαση και μπορούν να βρίσκονται στο πιο απόμακρο μέρος του τεμαχίου.

Ένα ακόμη πλεονέκτημα των εγκαταστάσεων αερόβιας επεξεργασίας είναι ότι σε περίπτωση που το τελικό απόβλητο απορρίπτεται στο έδαφος κοντά στο σύστημα, βοηθά στην παράταση της διάρκειας ζωής του συστήματος αποχέτευσης.

Τα συστήματα αερόβιας επεξεργασίας διατίθενται σε πολλά μεγέθη και σχήματα και βασίζονται σε διαφορετικές τεχνολογίες. Στο επόμενο τεύχος θα σας πούμε πώς λειτουργούν τα συστήματα αερόβιας επεξεργασίας.

Kirill Ladygin

Ειδικός τεχνικός βιολογικών συστημάτων αποχέτευσης

Eurobion Sewage Treatment System

Feel yourself more independent with us.

Easy underground installation

Perfect fit in less space

Save on your water bill

Innovative BIO process from wildlife inside treats all sewage from your house

Clean up to 98% water for irrigation

Forget about septic and pumping

No unpleasant odor

Environmentally friendly

WELCOME TO OUR STAND 667

16th Energy Saving Exhibition 2020
SAVE ENERGY
www.savenergy.org.cy

12-14 JUNE 2020

Vasileos Konstantinou I, 146
Lemesos Municipality, Lemesos, 3080, Cyprus
Tel: +357-96-807-664

iccyprus2018@gmail.com
www.iccyprus.com

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΑ - ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ολοκληρωμένες λύσεις ηλεκτρολογικού εξοπλισμού,
φωτισμού και αυτοματισμού για πετυχημένα έργα.
Τα πάντα για τον ηλεκτρολόγο.

Εμπιστευτείτε μας για αξιόπιστα προϊόντα
και συστήματα υψηλών προδιαγραφών που
θα εξασφαλίσουν την ποιότητα της κάθε σας
εγκατάστασης.

ELMASCO

Bring your world to life

📍 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Λευκωσία, Μέδοντος 9, 22751405
Λευκωσία, Στρόβολος, Τσερίου 91, 22322210
Λευκωσία, Λατσιά, Γ. Κρανιδιώτη 183, 22486679
Λεμεσός, Γερμασόγεια, Σπ. Κυπριανού 55, 25755315

Λεμεσός, Κ. Πολεμίδα, Πάφου 94, 25713743
Λάρνακα, Αρχ. Μακαρίου 59, 24657543
Πάφος, Ελλάδος 106, 26933644
Παραλίμνι, Γρίβα Διγενή 188, 23742250

www.elmasco.com

elmasco@elmasco.com

